

Lord Raffles

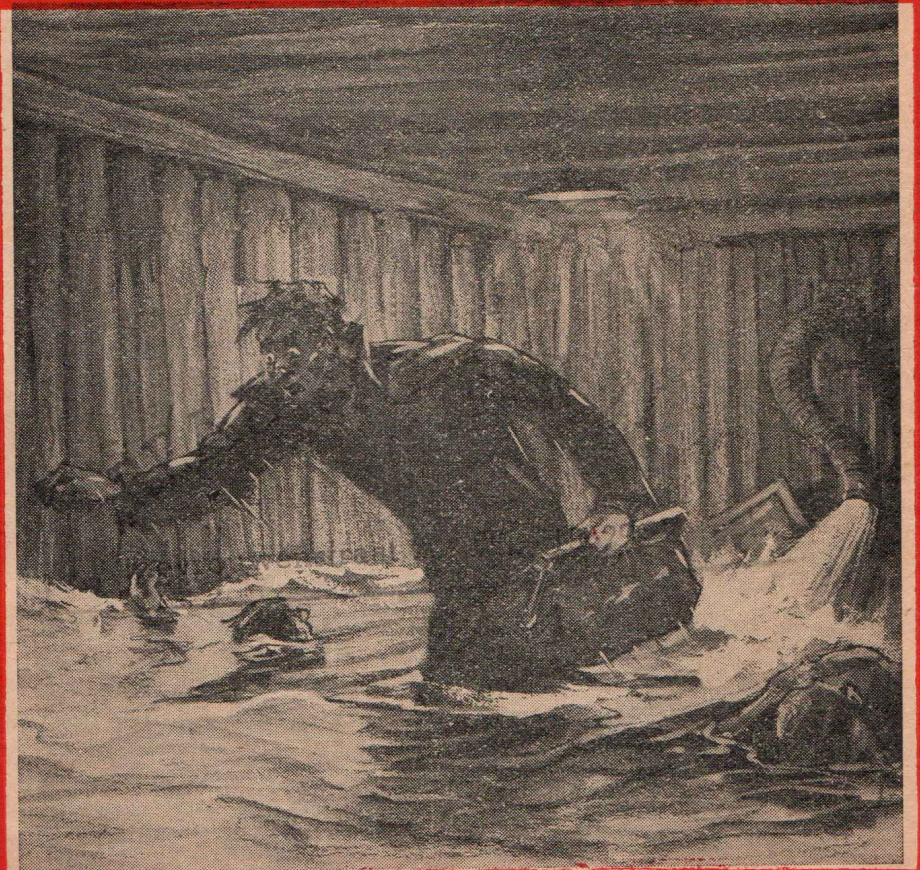
genaamd
Raffles

Nieuwe Avonturen

DE GROTE ONBEKENDE

HET SPOOK OP DE HEIDE

N° 2467

WEKELIJKSE AFLEVERING

40 Ct

Elk nummer van deze detective-serie bevat een volledig verhaal
Uitgave van « IN DEN OUDEN WINDMOLEN », Hasselt (België)
Vandenhoudt Frans, Zomerstraat, 3, Hasselt
Voor Nederland : Roman- Boek- en Kunsthandel, Amsterdam

Nadruk verboden. — Alle rechten voorbehouden.

Het Spook op de Heide

HOOFDSTUK I

EEN VRIEND IN NEDERLAND

De « Statendam » doorkliefde snel en rustig de golven van de oceaan, waar op dat ogenblik slechts een geringe deining stond, zodat het voor de opvarenden, die zich in de salons bevonden, of op een van de gezellige, brede wandeldekken, schier onmogelijk was, zich voor te stellen, dat het fraaie schip zich met een snelheid van bijna veertig kilometer per uur voorwaarts spoedde.

Vijf dagen reeds was men onderweg, en de ene mooie dag was op de andere gevolgd.

Onder de bijna duizend reizigers,

die zich aan boord bevonden, waaronder veel Amerikanen, was er op zijn minst één, voor wie deze reis heel wat meer betekende dan een eenvoudig toeristisch uitstapje. Die ene was Charles Brand, de trouwe metgezel van de Grote Onbekende, Lord Edward Lister, alias John Raffles, alias Lord William Aberdeen.

Als Brand er over nadacht, dan begon het hem wel eens te duizelen, bij de herinnering aan de snel opeenvolgende reeks opwindende avonturen, die hij en de onvermoerbare Raffles meestal in gezelschap van de mirt-

achtige chauffeur James Henderson, nu al sedert een drietal maanden hadden beleefd, en die begonnen was met een vliegtocht van Londen naar Cairo die eigenlijk bedoeld was als een eenvoudig, onbetekenend uitstapje.

Wat was er sinds die gedenkwaardige vliegtocht al niet geschied? De lust had Raffles bekropen om verder oostwaarts te gaan, en onder onvertelbare omstandigheden was de kostbare vliegmaschine, die zij bijna lief hadden gekregen als een levend wezen, verloren gegaan. Een tocht vol ontberingen was daarop gevolgd, te paard, te voet, per trein, per jonk, tot Hongkong bereikt was. Dat betekende echter nog niet het einde, want een nieuw avontuur sleepte John Raffles die zwerver bij uitnemendheid; al weer verder, naar Hawai, de Stille Oceaan over, naar het verrukkelijke paradijs, dat Zuid Californië is geheeten, en meer in het bijzonder naar het dorado van alle jonge, ambitieuze lieden met een knap gezicht, mooie, slanke benen, en een behoorlijk stel kleren: Hollywood in Los Angeles.

Toen weer dwars door Amerika per trein, alweer een nieuw avontuur tegemoet, dat nu eindelijk was besloten in de machtige wereldstad New York, waar Brand langer had moeten vertoeven, dan hij gedacht en gehoopt had. Hij had echter vertrouwd op de belofte van Raffles om er thans een einde aan te maken, en nu waren zij dan toch ten slotte werkelijk onderweg naar een oord, waar kalmte en rust heerste en zij van een welverdiende vakantie konden genieten. Onderweg naar het kleine land, dat Raffles, zowel als hij zelf, zo gaarne eens wilde terugzien. Onderweg naar Nederland met zijn polders, molens en langzamerhand verdwijnende klederdrachten.

De politie was hun spoor bijster, geen sterveling zou achter die elegante Brit, die stond ingeschreven onder de naam Lord Aberdeen, en wiens papieren volkomen in orde waren, de geduchte wreker, de onvermoeide avon-

turier hebben gezocht, die als een gesel door de wereld trok, en met vaste, meedogenloze hand overbodige rijkdom weg nam om het aldus gestolen geld weg te geven aan armen, verdrukten en misdeelden.

De buit, in vele jaren vergaard, was aanzienlijk geweest, maar wat Brand betreft, had hij die gaarne prijsgegeven, als dat nodig ware geweest, om daarvoor wat rust en ontspanning te kopen. De boog kon niet altijd gespannen zijn, dat merkte hij aan zijn eigen lichaam het best.

Brand dacht over dat alles na, tevreden glimlachend, en ten zeerste ingenomen met het bestaan, met het schip, met de voortreffelijke maaltijden, kortom, met alles wat hem nu omgaf, terwijl hij in zijn dekstoel lag, genietend van een uitnemende, Hollandse sigaar, aan boord gekocht, en de eerste die hij sedert jaren rookte.

Hij was zo zeer vervuld van dit hemelse geluk, deze zoete bijna slaapverwekkende rust van de laatste dagen, die gevolgd waren op het stormachtige avontuur in de misdadigerswijken van New York, dat hij bijna verschrikt opsprong, toen er naast hem een stem klonk, die een weinig spottend opmerkte:

— Zijn het de blauwe ogen van dat schattige Hollandse meisje met haar mooie figuurtje en korte rokjes, Charles, waaraan je denkt?

— Spot jij maar, zei Brand met een lachje. Je weet heel goed dat ik noch aan het een, noch aan het ander denk. Ik ben niet ongevoelig voor vrouwelijk schoon, maar op het ogenblik denk ik liever aan het schoons, dat ons in Nederland wacht.

— En je hebt gelijk, Charles, zei Raffles ernstig. Ik verlang er ook naar.

— Wij zullen toch zeker de mooie oude steden als Utrecht, Delft, Gouda, Leiden en niet te vergeten, Rotterdam, waar naar ik heb gehoord, alle sporen van het Duitse bombardement zijn uitgewist, weer gaan bezoeken?

— Dat hoop ik stellig te doen, Charles, maar op de terugreis.

— Hoe bedoel je dat? vroeg Brand, een weinig verbaasd en ook wel wat ongerust.

— Ik ben van plan van Rotterdam onmiddellijk door te reizen naar Kootwijk en van daar naar Garderen.

Brand poogde het woord na te zeggen, maar gaf het op, en vroeg verwonderd:

— Wat is dat? Is het een stad?

— Het is maar een klein dorp, amice, maar het is daar prachtig, voor wie van zuiverheid in de natuur houdt. De heide in haar onvergelykelijke pracht is er vlak bij, maar ook bos en heuvels; en een auto brengt je binnen een half uur naar de mooiste plekjes, die je je maar kunt voorstellen, naar het Uddelermeer, naar de Elspeet, Nunspet, en naar het Kootwijkse veld, waar een paar dozijn mensen, de grote ontvangstations van de radiodienst beheren.

— Dat klinkt biezonder aanlokkelijk, zei Brand, wiens ogen waren gaan schitteren. Is het er stil?

— Ja, ofschoon de auto wel wat van die stilte heeft verstoord. Gelukkig zijn de wegen, waar je met een auto kunt rijden, gering in aantal. Daarentegen prachtige fietspaden in overvloed, zo mooi, als je ze maar kunt wensen. En de hei; je zoudt er dagen kunnen rondzwerven, zonder iemand anders te ontmoeten dan een eenzame schaapherder.

— Met de hotels is het daar zeker niet zo erg best gesteld?

— Dat zou je meevallen, maar in ieder geval zullen wij er ditmaal geen gebruik van maken, tenminste niet wanneer wij mijn vriend Karel Joosten op zijn landhuis aantreffen.

Brand keek Raffles ietwat verwonderd aan en zei:

— Die naam klinkt me zeer hollands in de oren. Ik geloof echter niet, dat ik je hem ooit heb horen noemen. Wie is die man?

— Een zeer goed vriend van mij, Charles. Je kijkt mij nog altijd verwonderd aan, en dat kan ik wel begrijpen. Karel Joosten heb ik nu zeker in twee jaren niet gezien, en toch

ken je hem, al is het dan maar uit brieven. Ja, heus, amice, het is werkelijk zo. Je verzorgt al mijn correspondentie, en je hebt dus ook de brieven geopend, die ik met tussenpozen van vier, vijf maanden wel eens uit Holland ontvang, en die ondertekend zijn met een enkele J.

— Ik heb nooit geweten wie dat was, riep Brand uit. Ik hield hem voor een Engelsman. Hij schrijft onze taal uitmuntend.

— En zo spreekt hij ze ook, Charles. Hij heeft vier jaren in Londen gewoond, en toch geloof ik niet dat er een tweede Hollander is aan te wijzen, beziel met zulk een grote liefde voor zijn geboorteland. Hij woont daar in Garderen nu al jaren, en hij denkt er niet aan, nog ooit een voet over de grens te zetten, ofschoon hij heeft gereisd in Afrika, voor de jacht op groot wild, toch kent hij Amerika, waar hij zaken deed. Hij erkent de schoonheid van Italië, van Zwitserland, van Zuid Frankrijk, maar hij zal nooit toegeven, dat zijn eigen land de mindere is aan natuurschoonheid.

— Natuurlijk kent hij je niet onder je ware naam? vroeg Brand op zachte toon.

— Hij weet, integendeel heel goed, wie en wat ik ben, Charles. Ja, dat verwondert je natuurlijk. Hij is een zonderling man, die Karel Joosten. Hij weet wie ik ben en wat ik doe, maar hij heeft mij nooit zijn oordeel daarover gezegd. Hij is een soort fatalist, en naar zijn mening doet ieder mens precies datgene, wat hem door een hogere macht is voorgeschreven, en geen sterveling heeft dus het recht een anders daden te beoordelen, laat staan te veroordelen.

— Hoe heeft hij dat ontdekt? vroeg Brand.

— Hij heeft het niet ontdekt. Ik heb het hem eenvoudig medegedeeld. Lang geleden heeft Joosten mij het leven gered, Charles. En buitendien heeft hij iets, dat mij aantrekt. Je zult straks wel bemerken hoe dat komt.

Raffles glimlachte even, en vervolgde:

— Ik heb hem die dienst kunnen vergoeden. Dat was in een oerwoud van Afrika, waar wij op groot wild jaagden. Wij voelden sympathie voor elkander, en die wederzijdse dienst knoopte een band, die nooit verbroken is, al gingen onze wegen dan ook uiteen. Wij zijn elkander blijven schrijven. Hij houdt er zeer oorspronkelijke denkbeelden op na. Zo wil hij, stel je eens voor, de grondslag leggen tot een soort nieuwe gemeenschap, te stichten op een nu nog woest en bijna onbewoonbaar deel van zuidelijk Drente. Joosten is een man van de daad; hij zal het doen ook, let op mijn woorden.

— Maar wat wil je vriend Joosten eigenlijk?

— Wel, het klinkt heel eenvoudig, als men het met even eenvoudige woorden zegt. Hij wil niets anders dan ijverige, sterke, lichamelijk en geestelijk gezonde mensen bijeen brengen op de plek die ik zoëven noemde. Daar wil hij ze dan laten leven van hetgeen de bodem zal opleveren. Hij wil het geld afschaffen, omdat het in zijn kolonie volkomen nutteloos zal zijn, en zijn volgelingen zullen heel eenvoudig zelf de stenen maken waarvan zij zelven, of de metselaars onder hen, de huizen bouwen, zij zullen brood eten van het graan, dat de boeren onder hen zullen zaaien; de metselaar zal eten van het brood dat de boer hem verschaft, en de boer zal wonen in het huis dat de metselaar bouwt. Zij betalen elkander dus met gesloten beurzen. Het is eigenlijk zo simpel en gemakkelijk dat men mens moet zijn, om het niet te begrijpen, en het niet aanstonds uit te voeren.

— Zo iets is meer geprobeerd, en het is mislukt, Edward, zei Brand.

Ik heb indertijd iets dergelijks gelezen van een zekere Dr. Frederik van Eden.

— Dat kwam omdat de mensen niet met overtuiging werkten, Charles, en misschien ook wel, omdat zij het nog niet bransen, nog te zwak zijn om te

zelfzuchtig en te weinig vervuld van geloof. Bezitten zij die overtuiging in voldoende mate, amice, dan kun je er van op aan dat de wereld er heel wat beter en normaler zal gaan uitzien. Iedereen zal genoeg en zelfs meer dan dat hebben, er zullen niet meer goederen worden gemaakt, dan strikt nodig zijn voor het gebruik. Met opzet te weinig graan verbouwen, zal niet meer als een misdaad worden beschouwd, om de zeer afdoende reden, dat niemand het in zijn hoofd zal halen met dat kostbaarste van alle voedingsmiddelen te gaan speculeren. Bedenk toch eens goed wat dat wil zeggen, knoeien met een der kostelijkste levensmiddelen, om er geld mee te verdienen. Het klinkt misschien wat vreemd, Charles, maar als een dikke meneer die ergens in een benauwd kantoor zit, het niet in zijn hoofd haalde om een liter benzine van zes centen, voor tien te verkopen, dan bestond er ook geen misdaad meer, ik bedoel natuurlijk misdaden uit hebzucht, want die uit hartstocht zullen wel bedreven worden, zolang er nog twee mannen en een vrouw op de wereld zullen zijn.

Er heerste enige ogenblikken stilte en toen zei Brand:

— Maar mensen van deze tijd, eisen nu eenmaal meer van het leven, Edward. Hoe kan men nu uit de grond halen, datgene, waaruit men radiotoestellen, vliegtuigen, automobielen bouwt?

— Maar Charles, de grond bevat ijzererts, van ijzer maakt men staal, en staal is het fundament, waarop al het overige gebouwd wordt. Men zou bossen gaan aanplanten om aan hout te komen, en de koeien leveren het leder op, en leder, hout en staal maken een auto, een vliegtuig. Maar als ik Joosten goed begrepen heb, dan is het volstrekt niet zijn doel die dingen te maken. Hij wil de mensen van zijn kolonie tot een soort herdersvolk opvoeden, degraderen, zal jij misschien zeggen. Een volk, dat juist genoeg werkt, om zijn woningen en zijn voedsel te verkrijgen, en voor de rest leven zij.

— Als wilden? vroeg Brand glimlachend.

— Nu, dat is wat sterk uitgedrukt. Maar toch zeker als de primitieve mens.

— En wat doen zij in hun vrije tijd?

— Het lichaam oefenen, versterken en harden. Zowel in de winter als in de zomer baden, gemeenschappelijk zingen, paarden africhten, om daarmee de wedstrijden te houden, en in zekere

zin het oude Griekenland te doen herleven. Kunst, sport en gezondheid, dat drietal vormt de kern.

— Het klinkt prachtig, maar ik vrees dat er nog eeuwen zullen voorbijgaan, voor wij die ideaaltoestand beleven, zei Brand zacht.

— Dat is wel waarschijnlijk, en lang niet zeker. Maar wel zeker is het dat Karel Joosten er mee wil beginnen.

HOOFDSTUK II

DE KLUIZENAAR-MILJONAIR

Nadat Raffles, Brand en Henderson voet aan land hadden gezet, in de grote hal van de Holland-Amerikalijn de douane formaliteiten waren vervuld, en zij zich in een taxi naar een hotel hadden laten brengen, besloten zij eens een kijkje te gaan nemen in de stad.

Zij stonden versteld van de vele veranderingen, die hadden plaats gehad. Een aantal nauwe kronkelige straten waren verdwenen om plaats te maken voor nieuwbouw.

Alom zagen zij de bedrijvigheid van een stad in aanbouw en zij maakten het voornemen hier later nog eens terug te komen.

Enige dagen later reed een jeep met piepende veren en een aamborstige motor de spoorwegovergang over bij het kleine plaatsje Stroe en sloeg de verharde weg in, die van het kleine spoorwegstation voert naar het dorp Garderen.

Naast de chauffeur zat Henderson, die zich dood ergerde over het gamele vehikel, waarin hij zich slechts met de grootste moeite in evenwicht kon houden op het smalle bankje. Het was een verrukkelijk schone zomerdag, en Brand voelde zich vervuld van een geluk, dat hij in lange tijd niet had gekend.

Hij zat naast Raffles op de achterbank en de twee vrienden hadden het grootste plezier in de rare bokkesprongen, die het aftandse wagentje soms maakte.

Het boertje dat achter het stuur zat, babbelde opgewekt en honderd uit, zonder er zich in het minst om te be-

kommeren, dat de reus naast hem geen woord van zijn taaltje verstond.

Des te meer verheugde het hem, als die deftige heer met dat knappe gezicht, achter hem, nu en dan wat zei in zijn eigen taal, en heel duidelijk, heel goed verstaanbaar, al was het dan het Hollands dat « de stadsminse » spreken.

— Je schijnt je Hollands toch niet vergeten te zijn, zei Brand glimlachend.

— Nu, ik zou niet graag gedwongen worden, om in de taal van Hooft en Vondel een geleerde verhandeling te houden, lachte Raffles maar ik mag toch wel zeggen, dat ik mij goed verstaanbaar kan maken, en de taal uitstekend begrijp. Als ik je aankijk, Charles, dan geloof ik te mogen opmerken, dat je tevreden bent met dit uitstapje.

— Tevreden? Ik voel mij gelukkig, antwoordde Brand. Alles is zo kalm, maar het is heel stil, komt het mij voor.

— Inderdaad. De bevolking is op deze plek ook tamelijk schaars, amice. Het is een ondankbare bodem, ten zuiden van de grote rijksweg, tussen Amersfoort en Apeldoorn, die niet zo heel veel oplevert. De bewoners zijn van een ernstig, in zich zelf gekeerd ras, en zeer trouw aan de bodem, ondanks zijn schraalheid. Nog sterker komt dat uit op de veengronden van Drente.

Op dat ogenblik werd de aandacht van Brand getrokken door het gedrag van Henderson, die alle moeite deed, zich op zijn smalle bankje om te keren. Zijn breed gelaat was rood en hij scheen tamelijk boos te zijn.

— Wat is er aan de hand, James? vroeg Brand. Is dat bankje te hard naar je zin?

— Dat is het niet, mijnheer Brand. Maar die boer zit maar te kletsen en ik versta er geen woord van. Ik weet niet of hij me uitscheldt, of grapjes verkoopt. Soms krijg ik de indruk dat hij mij toesnauwt.

— Dat is louter verbeelding, James stelde Raffles hem gerust. Dat komt omdat je de taal niet kent, en ik geef toe dat de vele keelklanken in de taal van dit land wel eens de indruk wekken, alsof de spreker boos is. Maar ik verzeker je dat die brave boer niets anders doet, dan over zijn kippen en zijn varkens praten. Zeg maar niets, James, want het duurt nu niet lang meer of we zijn er.

— Het verwondert mij eigenlijk dat Joosten ons zijn eigen wagen niet gestuurd heeft, om ons van het station af te halen, zei Brand.

— Dat is eigenlijk mijn eigen schuld Charles. Ten eerste weet Joosten niet dat ik naar zijn huis onderweg ben, want ik heb verzuimd hem een telegram te sturen, en ten tweede houdt hij er geen auto op na. Ik heb je toch al verteld dat hij een zonderling is, en hij drijft het zover dat hij in de onmiddellijke nabijheid van een der voornaamste radiostations van Europa van een radio niets wil weten. Als hij uitgaat, rijdt hij te paard, of hij laat zich rijden in zijn jachtwagen, door zijn oude koetsier Jan Broerse, die zijn afkeer van auto's volkomen deelt.

— Maar, dan is hij een halve wilde, riep Brand verschrikt uit. Het zal mij benieuwen of we geen rauwe wortelen te eten krijgen.

— Maak je niet ongerust, amice, zover drijft hij het niet. Hij is geen smulpaap, maar houdt van degelijk eten.

— En keurt zijn vrouw dat alles goed?

— Die heeft niets goed te keuren, want hij heeft geen vrouw. Joosten is altijd ongetrouwd gebleven en dat is maar goed ook, want geen enkele

vrouw zou het een dag bij hem hebben uitgehouden. Nogmaals, hij is een vreemd mens, en hoort eigenlijk in de hedendaagse maatschappij niet thuis. Soms ziet men hem plotseling vertrekken, niemand weet waarheen en een dag of wat later telegrafeert hij uit Spanje of Algiers aan zijn rentmeester, dat het huis een maand gesloten moet worden, omdat hij naar Afrika is vertrokken, of naar China. Onderweg bezint hij zich, en verandert van reisdoel. Of wel hij krijgt er genoeg van, keert terug, vindt zijn huis gesloten en zonder bedienden, en neemt zijn intrek in een klein jachtpaviljoen, ergens midden op de hei, en woont daar een week of twee volkomen alleen, en eet niets dan rapen, vruchten en soms brood, als toevallig de bakker van het dorp die kant uitkomt. Hij slaapt dan op een stromatras en overdag zwerft hij over de hei, laat zich drijfnat regenen, en verklaart, als hij eindelijk weer in zijn vorstelijk huis terug is, dat hij een heerlijke tijd heeft gehad.

— Maar dan is het best mogelijk dat wij hem niet thuis treffen.

— Dat zou mij spijten, maar wij zouden er ons in moeten schikken en naar Apeldoorn moeten gaan, of naar Arnhem. Het is hier overal even mooi.

Een kwartier later ongeveer remde de boer, die als chauffeur fungeerde, verliet zijn plaats, en toen zag Brand tot zijn verwondering dat hij op zijn sokken stond, en nu heel kalm zijn klompen ging aantrekken.

Brand keek om zich heen.

Van een huis was niets te bespeuren. De jeep stond geparkeerd op een van die verharde landwegen, waar twee wagens elkander alleen maar kunnen passeren, als zij beide langzaam met twee van de wielen over de wegberm rijden. Te linker zijde begon een pad, zó smal dat het nauwelijks ruimte bood voor een kinderwagen, en dat zich ergens in het struikgewas verloor.

— Waarom stopt hij hier? vroeg Brand verwonderd.

— Omdat we er zijn, amice, antwoordde Raffles lachend.

— Maar ik zie niets van een huis.
 — Toch is het er. Wij zullen echter nog een kwartiertje moeten lopen.

Toen kwam Raffles zich tot de boer, en vroeg in het Hollands:

— Kun je mij ook zeggen, goede man, of mijnheer Joosten op dit ogenblik thuis is?

— Dat weet ik niet, maar gisteren was hij er nog, dat weet ik zeker, antwoordde de man.

— Goed. Bedankt voor de lift, en hier is je geld.

Hij drukte het verblufte boertje twee briefjes van een rijksdaalder in de hand, en toen stapten allen het kreupelhout in om het smalle bospaadje te volgen, waarbij zij achter elkander moesten lopen.

De grond was zandig, de lucht was vervuld van de geuren van thym en kruisemunt, en van het gezoem der insecten. Alles ademde hier vrede en rust.

Het was duidelijk te zien, dat hier nooit een tuinman kwam, en herhaaldelijk moesten de drie mannen de takken uiteenbuigen om het pad te kunnen volgen, dat soms geheel scheen te verdwijnen, onder mos en afgevallen bladeren.

Nu en dan kroop haastig en verschrikt een kleine ringslang onder de lage struiken weg, vogels fladderden op van hun nesten, en uit alles bleek, dat in deze kleine wildernis maar zelden een mens verscheen.

Heel onverwacht hield dit oerwoud van lage struiken, hazelaars en wilde bloemen op, en toen pas zag Brand het huis.

Het was inderdaad zeer groot, maar tamelijk laag, het moest heel oud zijn het werd niet biezonder goed onderhouden, tenminste naar het uiterlijk te oordelen en het was aan alle kanten omgeven door hoog opgaand geboomte, met slechts een kleine openplek aan de voor en de achterzijde.

Rechts bevond zich wat zeker eens een park geweest was, maar dat volkomen verwilderd was.

Het huis was van onder tot boven begroeid met wilde wingerd, die slechts

de ramen en hier en daar een stukje van de muur vrij liet.

Brand stond een ogenblik ietwat verwonderd om zich heen te kijken en zei toen zacht:

— Het is geen wonder dat de bewoner van dit huis er geen auto op na houdt. Het lijkt waarachtig wel het betoverde slot van Doornroosje. Deze stilte is bijna beklemmend, en als de zon er niet is, moet het waarlijk buitengewoon somber zijn.

Als om Brand antwoord te geven ging op hetzelfde ogenblik de voordeur open, en er verscheen een man, zeer lang en mager, met een smal, scherp getekend gezicht, baardeloos, met een spitse kin en overvloedig, reeds grijzend haar, ofschoon hij ternauwernood veertig jaar kon zijn. Hij was sterk gebruint door de zon, en het leven in de buitenlucht. Naast hem stond een grote, Ierse wolfshond, een prachtig dier, maar, waarmee niet te spotten viel.

De man was slordig gekleed, in een oude broek, die werd opgehouden door een riem, afkomstig van een oud valies, een niet al te schoon sporthemd zonder das, en een aardig versleten, bruin fluwelen jasje. Zijn blote voeten waren in sandalen gestoken.

Met zijn pijp tussen de tanden en de handen in de zakken stond hij een ogenblik naar het drietal te kijken, slaakte toen een zachte uitroep van voldoening, kwam de stoep af, en liep over het gazon, dat nodig eens geknipt en gerold moest worden, naar Raffles toe, zonder zich te overhaasten, maar met een uitdrukking op zijn smal, karakteristiek gelaat, die niet te miskennen viel. Zijn diep in het hoofd liggende, donkere ogen schitterden opgewekt, maar zijn stem had een rustige klank, toen hij zei:

— Wees welkom, Mr. Raffles. Daar heb je goed aan gedaan, mij eens te komen opzoeken. En ook je vrienden zijn welkom. Dit is zeker mijnheer Brand, over wie je me wel eens geschreven hebt? Ik vrees dat ik u niet veel comfort zal kunnen aanbieden, mijnheer maar beschouw mijn huis,

wat ik u verzoeken mag, als het uwe gelijk het is met al zijn tekortkomingen.

Brand kreeg tot slot van deze welkomst groet, een stevige handdruk.

Joosten sprak het Engels inderdaad voortreffelijk, en Brand bemerkte tot zijn verbazing dat hij zich bediende van niet vaak gebruikte termen, die aan zijn taal een eigenaardige, schilderachtige deftigheid verleenden.

Maar vooral de ogen van de man trokken hem aan. Glimlachen deed Joosten maar zelden en in zijn afgemeten gedragingen had hij een Brit kunnen zijn, behorend tot de hoogste standen. Maar een Brit zou zich zeker nooit zo kleden en met verachting voor alles wat naar uiterlijk vertoon zweemde.

Karel Joosten scheen er zich echter volstrekt niet voor te schamen, bood zelfs zijn verontschuldigen niet aan maar zei eenvoudig:

— Ik ben blij dat je me niet vergeten hebt. Wie is deze heer van buitengewone afmetingen.

— Ik ben de chauffeur van Lord Aberdeen, antwoordde Henderson onmiddellijk.

— Ach zo, dus jij bent de beroemde assistent van Zijne Lordschap? Deze stille wildernis zal je tegenvallen, gelijk ik moet vrezen, maar er is toch wel het een en ander te zien. Er is wellicht zelfs iets heel merkwaardigs te zien, juist op dit ogenblik, Edward. Je komt

op het goede tijdstip. Ga nu mee naar binnen. Is dat alles wat je aan bagage meebrengt?

Ieder van de drie mannen droeg een groot valies, en Henderson daarenboven nog een handkoffer. Raffles zei:

— Wat hier inzit is ruimschoots voldoende. We vallen je hoogstens een week lastig, als je het goed vindt.

— Mijnentwege kun je een jaar blijven. Alleen, ik weet niet of ik al die tijd hier zou zijn. Je kent mijn zwerversaard. Laten wij nu naar binnen gaan. Ik wilde juist aan tafel gaan.

Een ogenblik daarna trad het vierstal het grote huis binnen, en Brand was aanstonds verrukt over de prachtige, Oud-Hollandse meubelen, de zware kussenkasten met de gedraaide poten, de banken van eikenhout, en de eeuwenoude lambrizing. Er hingen schilderijen van grote waarde aan de wanden, van Jacob Ruysdaal en Frans Hals; op de vloer lag een handgeknoopt smyrna tapijt, nog zeer goed, ofschoon het op zijn minst anderhalve eeuw oud moest zijn.

Er waren blijkbaar geen andere bedienden dan een oude koetsier, want Joosten bracht zijn gasten zelf naar hun logeerkamers, en liet hen daar alleen om zich wat op te knappen en andere kleren aan te trekken.

Toen de deur weer dicht was, zei Brand zacht tot Raffles:

— Zeer merkwaardig; een kluizenaar die miljonair is.

HOOFDSTUK III

HET SPOOK

De maaltijd was geen diner met zes gangen, maar tamelijk eenvoudig geweest. Jan Broerse, de oude koetsier fungeerde als kok, en Joosten zelf had hem daarbij geholpen, in de reusachtige, ouderwetse keuken met zijn pomp, zijn vloer van rode tegels en eiken balken aan de zoldering, met zijn geweldig groot fornuis, maar waar zich maar juist genoeg keukengerei bevond, om een biefstuk te kunnen bakken en groenten te kunnen klaar maken.

Er was soep geweest uit het blik, een carbonade, sla en eieren, en een zelfgemaakte boterkoek ook. Henderson had precies hetzelfde gekregen, alleen was de hoeveelheid driemaal vermeerderd, en hij had zijn portie opgegeten in gezelschap van de zwijgzame oude koetsier, die niet eens de moeite had genomen te kennen te geven, dat ook hij de Engelse taal sprak en verstond.

En nu zaten Joosten en zijn beide gasten in de woonkamer, waar men geen enkel modern meubel aantrof, niets van de nieuwe «zakelijkheid» die door Joosten hartgrondig werd verfoeid. Er stonden stoelen, waarin men inderdaad kon zitten, de tafels waren zwaar en groot, de haard was een monument en de zolderbalken waren zwart beroekt.

Raffles en Joosten hadden hun ervaringen van de laatste jaren uitgewisseld, en nu zei de gastheer, na enige tijd zwijgend uit het raam te hebben gekeken:

— Je zult het vreemd vinden, en wel zeer toevallig, dat er zelfs in deze vreedzame omgeving iets gaande is, dat zelfs een man als jij bent, belang zal inhoezamen. Zou je willen gelo-

ven, dat het hier spookt, tenminste naar het zeggen van enige bange boeren in de omgeving?

— Het verwondert mij niets, zei Raffles, met een glimlach. De gehele omgeving eigent er zich voortreffelijk voor. De heide bij nacht, de Hunnenschans, de bouwvallen van kastelen lokken als het ware uit tot het bezoek van geestverschijningen.

— Je drijft er de spot mee, Edward en dat is ook wel begrijpelijk, maar tracht dat eens vol te houden tegen hen die beweren het spook te hebben gezien en gehoord.

— O, met alle genoeg, hernam Raffles opgewekt. Stel mij maar eens voor aan een van die bijgelovige boeren, die zich hebben laten bang maken door het klapwieken van een uil, of het schijnsel van de maan op een groepje witte berkenstammetjes.

— Ik kan dadelijk aan je verzoek voldoen, Edward, zei Joosten lachend. Broerse is namelijk een van degenen die dat spook met eigen ogen gezien heeft.

— Dat valt me van de man tegen; ik had niet gedacht dat die oude koetsier aan zulke dingen meedeed, riep Raffles uit.

— Toch is het zo. Broerse is heus niet dom, maar hij is een boer, en nog wel een Overijselse. Je zult misschien weten, dat in deze provincie meer dan in iedere andere nog sagen leven van veel eeuwen geleden. Ook nu nog geloof meer dan de helft van de bevolking aan schimmen, kabouters, het boze oog, voortekens, een kraai, die links van je opvliegt, een vrijdag, die op de 13de van

de maand valt en dergelijk fraais meer. En vooral deze buurt is altijd rijk geweest aan die verhalen. Nu, Broerse gelooft daar onwrikbaar aan. Het staat voor hem vast, dat er heksen zijn, die de melk van de koe in de uiers doen verzuren, of ziekten verwekken onder het pluimvee en het graan. Ja, hij vindt het maar half goed, dat ik een veearts er bij haal, als er iets met de paarden gebeurt. Veertien dagen geleden struikelde Zilverblass voor het jachtwagentje, toen ik er mee uitreed. Natuurlijk dacht ik dat het een steen was. Maar er was geen te zien. Onmiddellijk stond Broerse klaar met zijn verklaring: « Dat is de heks van het Uddeler meer geweest ».

— Volgens hem bestaat er dus nog een heks? vroeg Brand, die vol belangstelling had geluisterd.

— Ongetwijfeld, mijnheer Brand. Tenminste de bevolking gaat dat mens uit de weg, en zegt dat zij over bovennatuurlijke gaven beschikt. Zij is op zijn minst negentig jaar, dat weet ik zeker, en de boeren hebben er honderd vijftig van gemaakt. Nu, dat kromme vieze, bibberende vrouwtje, dat in een plaggenhut op de hei woont, zou Blass hebben doen struikelen, zo maar, voor de grap, en op twee uren gaans afstand.

— En beweert hij het spook te hebben gezien? vroeg Brand lachend.

— Absoluut. Ik zal hem laten roepen. Maar ik waarschuw je, Edward behandel de zaak ernstig anders wordt de oude nijdig en weigert op je vragen te antwoorden.

— Ik beloof je, dat ik een ernstig gezicht zal trekken, zei Raffles. Zeg voor mijn part, dat ik belang stel in spoken, en een studie van deze verschijningen maak.

Joosten had reeds op de schelknop gedrukt en een ogenblik daarna trad de oude Broerse binnen.

Zijn rimpelig gezicht met de sluwe oogjes, trok in duizenden plooiën toen Joosten met de deur in huis viel:

— Broerse, ik heb mylord verteld van wat je dezer dagen hebt gezien, niet ver van de Hunnenschans. Maar

mylord schijnt het niet te geloven. Wees zo goed en...

— He... he... waar ga je naar toe?

— Als mylord er niet aan gelooft, dan heeft het ook geen nut om er over te praten, zei de oude man brommend.

Joosten wierp zijn gasten een veelbetekenend knipoogje toe en zei toen:

— Je begrijpt het verkeerd, Broerse. Mylord gelooft wel degelijk aan geestverschijningen, maar niet, dat jij er een gezien hebt.

De oude koetsier wierp Raffles een scherpe blik toe, en zei:

— Dat is wat anders. Daar valt in ieder geval over te praten. Mylord kan mij geloven of niet, maar ik heb die verschijning vier dagen geleden, laat in de avond gezien, toen ik voorbijreed op mijn fiets, en terugkwam van stad, waar ik mijn dochter bezocht had. Het was wel tien minuten fietsen voorbij de plek waar een smal paadje de brede grintweg van Harderwijk naar Apeldoorn snijdt. Het is daar heel stil. Er was niemand te zien, dat begrijpt mylord wel, want in deze streek gaan de mensen vroeg naar kooi, en het was zo wat kwart voor twaalf. Ik was gekomen op een punt, waar een paar geweldig dikke bomen staan, aan de voet van de Hunnenschans, toen ik ineens een lichtje zag bewegen...

— Een ogenblikje, vriend Broerse, viel Raffles hem in de rede. Reed je zelf met een brandende lantaarn?

— Neen mylord, mijn elektrische lantaarn is al een week kaduuk.

— Goed, dat wou ik alleen maar weten. Je zag dus een lichtje bewegen. Kan dat niet van stropers geweest zijn?

Weer trof een boze blik Raffles, en de oude man zei knorrig, maar beslist:

— Ik ben wel oud, mylord, maar ik kan toch nog wel een lichtbak van een gewoon kaarslantaarntje onderscheiden.

— Goed. Het was dus een kaarslantaarn. En die bewoog. En wat verder?

— Ik moet zeggen dat ik er van schrok. Geen huis of hut te zien. Er is een brok van een ringmuur over, dicht begroeid met klimop en onkruid. En terwijl ik even zo stond te kijken,

zag ik het. Een witte vrouw, mylord, zo waar als ik hier voor u sta. En ze liep niet, maar tussen de toppen van de bomen en de bovenkant van het oude bastion, schommelde ze, zal ik maar zeggen, heen en weer, net als een lijk van een gehangene. Maar die witte gedaante was heel groot, veel groter dan een gewoon mens.

— Kon je haar gezicht zien? vroeg Raffles, geïnteresseerd.

— Neen, mylord, alleen maar twee grote, roodgloeiende ogen. Dat is alles wat ik u kan vertellen, en ik praat er ook niet graag over, want als ik er aan denk, sta ik nog te trillen op mijn benen. Het is daar behekst; daar is iets gebeurd, vroeger, dat het daglicht niet kan verdragen.

Inderdaad stond de oude man te trillen op zijn benen, en hij was geelbleek geworden.

— Wil je hem nog iets vragen? vroeg Joosten, die kalm was blijven zitten roken, met zijn magere benen over elkander geslagen.

— Neen, ik weet nu genoeg, en ik dank onze vriend Broerse voor zijn bereidwilligheid om het te vertellen, zei Raffles vriendelijk.

Zodra de oude man de deur achter zich gesloten had, vroeg Joosten lachend:

— Je gelooft er natuurlijk geen woord van?

— Wat bedoel je; aan spookverschijningen? Neen, Joosten, daaraan geloof ik niet. Wel aan hallucinaties. Zijn er nog meer lui, die het hebben gezien?

— Ja, vroeger al. Broerse had zelfs gebluft dat hij er niets van geloofde, totdat hij het zelf zag.

— Dan moet er natuurlijk iets zijn en dan moesten wij er zelf ook maar eens naar gaan kijken, zei Raffles kalm. Die witte dame boezemt mij veel belang in, minstens evenveel als de beroemde Witte Vrouw van het paleis in Potsdam, altijd gedaan heeft, die, naar men zegt, aan Wilhelm II verschenen is een paar weken nadat de oorlog was verklaard, ik bedoel de eerste wereldoorlog en kort vóór dat de slag aan de Marne aan alle illusies van de keizer

een einde maakte.

— Dan zal je alleen moeten gaan, Edward, zei Joosten. Ik wist natuurlijk niets van je komst, en ik heb een wetenschappelijk werk onder handen, dat ik voor die flauwe kul niet kan laten liggen.

— Laat je door ons er niet van af houden, Karel, en doe alsof wij er niet waren. Alles belooft een prachtige avond en Brand en ik hebben wel zin in een goede wandeling, niet waar, Charles?

— Ik ben tot je dienst, zei deze, opstaande.

Dit aldus geregeld zijnde, maakte een einde aan het gesprek, en even daarna trokken Raffles en Brand donkere regenjassen aan, trokken een alpinopetje over hun oren, en wilden het huis verlaten, toen Raffles een lade opentrok, er zijn revolver uitnam, en die in zijn zak liet glijden.

— Neem je een wapen mee? vroeg Brand verwonderd.

— Men moet met zogenaamde spoken altijd wat voorzichtig zijn, gaf Raffles ten antwoord. Ik zal je onderweg vertellen wat de oude koetsier gezien heeft, of meent gezien te hebben.

— Weet je de weg?

— Wees maar niet bang dat wij zullen verdwalen. Joosten heeft mij vanmiddag een pad gewezen, dat zich slechts tweemaal vertakt. De eerste zijweg naar rechts, de tweede naar links, en wij kunnen niet missen.

De twee vrienden hadden het huis nu verlaten, en gingen in de reeds vallende duisternis door de achtertuin, langs de moestuin, openden het houten hekje, en volgden het smalle zanderige paadje volgens de aanwijzingen. Na ongeveer twintig minuten gaans, bereikten zij de brede grintweg die in oostelijke richting liep.

Brand wilde juist een sigaret opsteken, toen Raffles de hand op zijn arm legde, en op zachte toon verzocht:

— Niet doen, Charles. Geen licht maken, en wij moesten ook maar niet spreken.

Brand keek Raffles verbaasd aan, en vroeg toen, onwillekeurig zijn stem

dempend:

— Wat verwacht je eigenlijk? Ik voor mij denk aan een flauwe grap van een troepje kampeerdere, of zo iets. Het zal er op uitdraaien dat de Witte Dame niets anders is geweest dan een tent die te drogen hing, en door de wind heen en weer schommelde.

— Daaraan heb ik ook een ogenblik gedacht, amice, maar ik ben gaan twijfelen. Terwijl jij je in onze kamer verkleedde voor ons tochtje, heb ik nog even met Broerse gesproken, zonder hem te zeggen wat wij voornemens waren. Hij verklaarde dat het bladstil was en drukkend warm. En trouwens hoe verklaar je de gloeiende ogen?

— Die kun je makkelijk maken: een holle pompoen, een kalabas met gaten er in of iets dergelijks.

— Ja, dat is nu precies wat ik ook denk, amice, en daarom is het beter, onze aanwezigheid niet te verraden, zei Raffles zacht.

Weer verliepen er twintig minuten, en toen bleef Raffles eensklaps staan, en wees naar een klein, flakkerend lichtje, heel in de verte.

Het was nu volkomen donker, en niets deed zich horen dan het zachte geruis van de bladeren die door de avondwind werden bewogen.

Van de plek, waar de twee vrienden stonden, konden zij een groot gedeelte van de heide overzien, die in het oosten afgesloten werd door de befaamde Hunnenschans.

Heinde en ver was geen levend wezen te zien, geen huis en geen hut. Het licht van de wassende maan, in het eerste kwartier, nu en dan schuilgaande achter de wolken, deed op de heide flauw een enkele schaapskool onderscheiden.

Brand keek met half dichtgeknepen ogen naar het lichtpuntje, en vroeg, zijn stem zoveel mogelijk dempend:

— Kan dat lichtje afkomstig zijn van een huis?

— Onmogelijk. Daar toe is het veel te hoog. En bovendien, ik zou durven zweren dat het beweegt.

Zwijgend gingen de twee vrienden verder.

Na een poosje onhoorbaar verder te zijn gegaan, bleven zij opnieuw staan. Het licht was nu duidelijk zichtbaar, en het bevond zich, zonder enige twijfel, aan de zijde van de Schans.

De twee vrienden stonden nu terzijde van het lichtje, dat op dat ogenblik onbeweeglijk was. Wilden zij het naderen, dan moesten zij de weg verlaten, over een greppel springen, en een deel van de heide oversteken.

Zij wilden hiertoe juist overgaan, toen er eensklaps weer iets anders gebeurde.

Er liet zich een zonderling geluid horen, wel wat gelijkend op het sinistere geluid, van een misthoorn, aan boord van een groot schip. Het was alleen minder sterk, maar daardoor nog akeliger, en beslist luguber.

De twee mannen keken elkander verbaasd aan. Van dat geluid had Broerse niet gesproken.

Onbevreesd sprongen zij over de greppel, vastbesloten om de aard en de oorsprong te ontdekken van dat zwakke lichtschijnsel en dat zonderlinge geluid.

Zij hadden nog geen twintig stappen gedaan door het stekelige heidekruid, brem en duinnetels, of het spooksel verscheen.

Het deed zich voor als een lange, witte gedaante, eerst stil, en toen zacht schommelend.

— Wij gaan er op af, zei Raffles, wijzend naar het vreemde, heen en weer zwaaiende ding in het lange witte kleed. Van het hoofd waren alleen maar twee vurige ogen te zien, en Brand kon zich nu goed voorstellen, hoe deze verschijning de eenvoudige landlieden vreselijk had laten schrikken. Hij zelf was niet bang uitgevallen en toch voelde hij zijn hart tegen zijn ribben kloppen onder het voortlopen.

Plotseling veranderde het toneel weer.

In de verte werd een verblindend wit lichtpuntje zichtbaar, dat eensklaps tot een dunne straal werd, die met grote snelheid een cirkel beschreef en beurtelings de witte berkenstammen, een stukje van de weg, een en-

kele boom, en toen de twee mannen in daghelder licht zette.

Even bleef het hen trillend beschijnen, zo schel dat zij de ogen moesten sluiten, toen ging de lichtstraal verder en verdween plotseling. En met die lichtstraal verdween ook de Witte Vrouw, en het rode licht doofde uit.

Raffles had de arm van Brand gegrepen, en zei zacht:

— Verder. Wij moeten weten wat dat is. Er is hier iets geheimzinnigs gaande, dat een bepaalde betekenis heeft.

— Zouden het stropers zijn? opperde Brand.

— Geen sprake van. Stropers treden niet zo zonderling op, komen niet zo dicht bij de wegen, en zoeken het meer in het bos. Neen, dit is iets anders.

Zij liepen snel voort maar het duur-

de toch nog wel tien minuten voor zij eindelijk het begin van de Hunnenschans bereikt hadden. Beiden hadden hun zaklantaarns bij zich, maar Raffles wilde er geen gebruik van maken. En zo gingen zij half op de tast verder en beklommen niet zonder moeite de ruige hoogte hun handen schrammend aan dorens en brandnetels.

Allereerst zochten zij naar de witte gedaante zonder echter iets te kunnen ontdekken. De lichtbron vonden zij evenmin. Wel een vol uur bleven zij de plek over een grote uitgestrektheid zo zorgvuldig mogelijk afzoeken, nu en dan geholpen door het licht van de man. Toen, teleurgesteld en tamelijk vermoeid, keerden zij onverrichter zake terug, zwijgend, en méér verbaasd en verontrust dan zij zich zelve wel wilden bekennen.

HOOFDSTUK IV

WAAR IS HET BOEK VAN JORIS VOS ?

Toen Raffles en Brand even na middernacht thuis kwamen, deelde Broerse hun mede, dat zijn meester zich reeds ter ruste had begeven.

Voor Raffles was dit volstrekt niets bijzonders, want hij wist, dat Joosten niet behoorde tot die soort van vrienden, die beleefdheidsformules in acht nemen, of dat van hun gasten eisen.

Zij aten dus een paar boterhammen met wat koud vlees, praatten nog wat na over de beleefde gebeurtenis, begaven zich ter ruste, sliepen voortreffelijk, en stonden de volgende ochtend tamelijk vroeg weer op.

Eén blik uit het raam echter deed hen vrezzen, dat het een donkere, regenachtige dag zou worden. Een felle wind blies grote, grijze wolkenflarden snel voor zich uit, en nu en dan striemde een fikse regenbui de ruiten.

Zij vonden Joosten reeds aan de ontbijttafel, en Raffles vertelde hem wat hij de avond te voren ontdekt had. Zijn gastheer luisterde met zichtbare verbazing, en toen Raffles zweeg riep hij uit:

— Dat is zeker vreemd. Wat kan dat allemaal te betekenen hebben? Wat zou men daar des nachts zoeken en waarom die dwaze comedie met het Witte Spook?

— Ja, dat is wat ik mij zelf ook afvroeg. Ik heb er een poos over liggen nadenken, toen ik in bed lag en de slaap niet direct kon vatten. En toen ben ik tot de volgende conclusie gekomen: Dat spook, die witte dame tussen de bomen, is een hemd of een witte jurk en daar door mensenh-

den opgehangen. Waarom? zul je vragen. Met welk doel? Mij dunkt, dat dat is gedaan om de mensen, die langs de bewuste plek komen, af te schrikken. Daar in de buurt wordt iets « gedaan », dat men geheim wil houden. Wat men daar doet, weet ik natuurlijk niet, maar ik wil proberen er achter te komen.

— Je hebt een uitstekend voorziene bibliotheek, Joosten en bovendien ken je deze streek heel goed. Wat kan er voor bijzonders aan de Hunneschans zijn? Wat is het eigenlijk?

— Daarover wordt nog altijd gedebatteerd, maar de overheersende mening is, dat wij hier te doen hebben met de overblijfselen van een oude Saksische vesting, een kolossale burcht die ontstaan moet zijn tussen de jaren 600 en 1100 na Christus. Er moet een wal omheen geweest zijn in hoefijzervorm, en met een middellijn van ongeveer 100 meter. Buiten die wal hadden de bouwers weer twee rijen palissaden aangelegd, met een tussenruimte van zeven meters. Het geheel werd omgeven door een diepe gracht. Je hebt natuurlijk aan de zuidzijde een inzinking gezien. Het is daar, dat men de ingangspoort veronderstelt.

— En waaruit leidt men de Saksische oorsprong af? Ik heb altijd in de mening verkeerd, dat de Romeinen dat ding gebouwd hadden.

— Wel, niet alleen uit de bouw van het werk, maar ook uit de vondst van potscherven, die onmiskenbaar Saksische zijn.

Raffles, die over het gehoorde nadenkt, zweeg een ogenblik en zei toen: — Het is duidelijk dat men ons

gisteren schrik heeft willen aanjagen en toen men zag dat dit niet hielp, dat het ditmaal geen gewone boeren waren, zijn zij op een onverklaarbare wijze verdwenen. Heb je enig denkbeeld waar die mensen gebleven kunnen zijn?

— Ik denk dat zij de vlucht hebben genomen onder de bomen.

Raffles schudde het hoofd en zei peinzend:

— Dat kan ik niet geloven. Wij waren daartoe te vlug op de schans. Er moet ergens een installatie zijn geweest, niet al te ver af, om dat schelle licht te verwekken. Het witte ding, wat het dan ook geweest mag zijn, moet toch ergens zijn bevestigd. En wij vonden niets, absoluut niets, zeg ik je. Zouden het soms geologen kunnen zijn, die naar oudheden speuren?

— Wel neen, antwoordde Joosten kortaf. Ten eerste is er niet veel meer te vinden, en ten tweede kan men dat overdag beter doen. De onderzoeker behoeft daartoe slechts verlof te vragen bij het provinciaal bestuur, en dat wordt zelden geweigerd.

Na nog enige tijd over het geheimzinnige voorval te hebben gesproken, stond Joosten op, en zei:

— En nu, mijn waarde, je weet hoe welkom je bezoek mij is, maar je moet mij nu verontschuldigen, want ik heb een afspraak met een uitgever; beschouw mijn huis als het jouwe, beschik over mijn paarden en mijn geweren, en alles wat je nodig mocht hebben, en beschouw je als volkomen vrij.

— En jij, Joosten, doe alsof wij er niet zijn, zei Raffles lachend.

Nog geen kwartier na dit korte gesprek waren de twee vrienden onderweg naar het merkwaardige bouwwerk, dat thans bijna geheel verdwenen is onder aarde, gras, en struikgewas.

Zij zadelden ieder een paard uit de stallen. De dieren waren wel een weinig dik en vadsig, door te weinig werk en te goed eten, maar zij hadden ras, en waren sterk. Henderson had verlof gekregen zich de tijd te korten in de mooie omgeving.

Toen zij ongeveer een kwartier had-

den gereden, langs het zandpad, dat uitliep op de weg naar het Uddeler meer, zei Raffles:

— Ik kan maar niet begrijpen, wat die geheimzinnige nachtelijke bezoekers eigenlijk verwachten. Het is toch te dwaas om te veronderstellen dat zich ergens in die schans een schat zou bevinden. Daarenboven schijnt het vast te staan, dat 1100 het uiterste jaar is, waarop het bouwwerk kan zijn voltooid, en het is toen waarschijnlijk weer spoedig ten gronde gegaan. Als vestingwerk had het geen doel meer en heeft men het verlaten. Gangbare munt uit die dagen zal men er dus zeker niet aantreffen. Het is en blijft een raadsel.

Intussen was het weer er niet beter op geworden. Een kille regen stond schuin op de heide, en hier en daar waren de wolken loodgrijs, bijna zwart. Onder de kracht van de wind bogen zich de rijen dunne lorke- en berke-boompjes, terzijde van de greppel, die zo vol was dat hij borrelend overliep.

Raffles en Brand hadden regencape aan, en bekommerden zich weinig om de regen; zij hadden in hun leven wel heel wat erger ontberingen moeten vurend.

Nog een kwartier, en zij hadden het Uddeler meer bereikt.

Er lag een vals, geel licht over het rimpelende water, afkomstig van een koperkleurige wolk, die langzaam over het meer dreef.

De ruiters begonnen de oever langzaam te volgen. Heinde en verre was er niemand te zien, en ook de theeschenkerij achter hun rug was volkomen verlaten.

Aan hun linkerhand begon de weg te stijgen, die naar de Hunnenschans voerde.

Brand hield zijn paard in en zei:

— Het is vreemd, maar ik kan hier geen overblijfselen vinden van de palissades, waarvan Joosten sprak.

— Die zijn hier ook niet geweest, Charles. Zij waren niet nodig. In de tijd, toen de burcht werd gebouwd, was het peil van dit meer aanzienlijk hoger, op zijn minst twee meter, het reikte dus veel verder, en het vormde

een natuurlijke afsluiting en beschutting.

Brand beschutte zijn ogen even met de hand tegen de regen en het valsgele licht, en tuurde naar de plek, waar eeuwen geleden het water de Hunnenschans had bespoeld. Thans werd het daarvan gescheiden door een brede strook wit zand.

— Wij zullen er eens om heen rijden, stelde Raffles voor, en hij zette zijn paard weer aan.

Zwijgend reden zij enige ogenblikken verder.

Op de helling van de schans, die naar het meer was toegewend, zat een man, in een regenjas met cape, die hij over zijn hoofd had getrokken.

De man was klaarblijkelijk een boer, te oordelen naar zijn platte pet, de ringetjes in zijn oren, zijn kleding, zijn klompen, en zijn ringbaardje.

Onverschillig voor de regen, zat de man daar, de knieën hoog opgetrokken, en keek uit over het meer.

Toen zij voorbij waren, keek Brand Raffles eens aan, en hij zag op het gelaat van zijn vriend een uitdrukking die getuigde van verwondering.

Hij wilde iets zeggen, maar Raffles legde hem met een gebaar het zwijgen op, en zei pas toen ze buiten gezicht en gehoor van de man waren:

— Laten wij eens door dat bosje rijden, en daar afstijgen. Ik heb een kijker bij mij. Ik kom dadelijk weer terug.

— Wat ga je doen? vroeg Brand verwonderd.

— Die man eens wat nader bezichtigen, zonder dat hij het merkt. Ik heb iets heel erg merkwaardigs aan hem ontdekt.

Raffles was reeds afgestegen, juist toen het ophield met regenen, schudde het water van zijn mantel, trok zijn vilthoed wat meer naar beneden en begon behoedzaam de schans te beklimmen. Zorgdragend, dat hij niet gezien kon worden van de zijde van het meer.

Er verliep een kwartier alvorens hij terugkeerde, en Brand zag onmiddellijk aan zijn gezicht, dat hij iets

gezien had, dat hem buitengewoon interesseerde.

Raffles liet hem daarover niet in het onzekere en zei:

— Doe me het genoegen, Charles, met de beide paarden weer naar huis te gaan.

— O, best, maar waarom? vroeg Brand verwonderd. Blijf je dan hier?

— Zeker nog een poosje. Ik wil zien waar die bedrieger blijft. Waar hij ergens woont, als het kan.

— Die bedrieger? Bedoel je die boer op de heuvel? Waarom noem je hem zo?

— Wel, hoe zou jij een man noemen, die zich als boer vermomt? De vent draagt een vals baardje en een pruik. Ik kon het duidelijk zien door mijn kijker.

— Wat is dat? riep Brand in de hoogste verbazing. Wat maakte je argwaan gaande?

— Wel, niets anders dan het feit, dat hij zijn handen onmogelijk kon vermommen. Die waren veel te klein en te blank voor een boer. Ik zag dat dadelijk in het langsrijden. Dat wekte het verlangen bij mij op, die comediant eens van nabij te bekijken. Toen het ophield met regenen sloeg bij zijn jas terug, en nam zijn pet af om die droog te schudden. Natuurlijk was de regen niet goed geweest voor die pruik net zo min als voor het baardje en dat was duidelijk te zien.

— Zit hij daar nog altijd alleen? vroeg Brand, wiens verbazing ieder ogenblik toenam.

— Toen ik weg ging zag hij er nog, maar hij maakte sanstalten om op te stappen, dus als ik hem niet uit het oog wil verliezen moet ik nu gaan. Wacht mij in het huis van Joosten.

Toen Brand thuis kwam, kreeg hij Joosten niet te zien. Die was al weer druk aan het werk.

Brand kortte zich de tijd in de bibliotheek en het was één uur, toen Raffles tamelijk hongerig terugkeerde voor de lunch.

Hij trad de vestibule binnen, juist op het moment dat Joosten uit zijn studeerkamer kwam. Raffles volgde hem op de hieler met een gelast dat

een mengeling was van verbazing, spanning en teleurstelling.

Nog voor hij zich van zijn jas had ontdaan vroeg hij Joosten:

— Heb je in je boekenverzameling ook iets, een brochure of boekje over het Uddeler meer?

— Stel je daar belang in? vroeg Joosten lachend. Ik zou je er wel wat kunnen van vertellen, maar niet zo goed als de oude schrijver Joris Vos, die drie eeuwen geleden leefde en een buitengewoon interessant boekje over het Uddeler meer heeft geschreven.

Er zijn plattegronden bij. Ga maar mee, dan zal ik het je laten zien.

Hij trok Raffles met zich mee, de

bibliotheek binnen, en Brand volgde nieuwsgierig. Joosten nam de kaartenbak, die hij zelf had samengesteld plukte er een kaart uit, opende een kast, zocht op een plank, en bleef toen een ogenblik, verbluft, onbeweeglijk in dezelfde houding staan, met opgeheven hand. Toen zei hij met een ontdaan gezicht:

— Dat is vreemd, het boek van Joris Vos staat niet meer op de plek, waar het hoort te staan.

Brand keek Raffles aan, maar deze zei niets.

Hij glimlachte alleen maar, op een wijze die Brand hoogst zonderling en geheimzinnig voorkwam.

HOOFDSTUK V

WIE EN WAT IS JASPER VAN MAANEN ?

Joosten wilde op de andere planken naar het boek gaan zoeken, maar Raffles weerhield hem en zei:

— Laat dat maar. Het heeft immers geen haast, en om je de waarheid te zeggen, ik ben hongerig. Zelfs tot hier dringt een geur tot mij door, die veel goeds voorspelt aangaande de kookkunst van de oude Jan. Als je het goed vindt, zullen we eerst wat gaan eten.

Joosten wilde brommend nog een tegenwerping maken, maar Raffles had hem reeds bij de arm gegrepen en voerde hem lachend met zich mee, naar de woonkamer.

Zodra zij gezeten waren en zich te goed deden aan een voortreffelijke biefstuk, en sla uit de eigen moestuin van Joosten, begon deze weer, vervuld van het onderwerp dat hem bezig hield:

— Ik kan maar niet begrijpen waar dat dekselse boek mag uithangen. Ik zou het niet graag willen missen, want het is een zeldzaam exemplaar. Er zijn van het boekje een paar duizend exemplaren gedrukt, maar toen het verscheen is op de gehele oplage beslag gelegd door de Spanjaarden en er zijn niet meer dan een stuk of tien exemplaren gered kunnen worden. Alva hield niet van dergelijke uitgaven, zie je.

— Wat stond er dan in 's hemelsnaam voor opruiends of prinsgezinds in? vroeg Brand.

— O, niets van die aard, Mr. Brand. Maar Joris Vos maakte in dat boekje er melding van, dat er schatten verborgen waren.

— In de Hunneschans? vroeg Brand.

— Welneen, Charles, onder de bodem

van het meer.

Het antwoord kwam van Raffles, die daarbij niet van zijn bord opzag.

— Je kent het werkje dus? vroeg Joosten verbluft.

— Hoegenaamd niet. Ik had er zelfs nooit van gehoord. Ik maak alleen maar zekere gevolgtrekkingen. Maar ik zou het heel graag eens leren kennen. Kun je je niet voorstellen hoe het is weggeraakt? Kwamen hier wel eens vrienden, van je die belang stelden in zulke dingen? Kun je het hebben uitgeleend?

— Zulk een uniek exemplaar uitleenen? riep Joosten op een toon van diepe verontwaardiging. Nooit zou ik zo iets doen. En vrienden? Ik heb er niet zo veel gehad. Maar toch, wacht eens even, het zou kunnen...

Hij dacht een ogenblik na, hief eensklaps zijn hoofd weer op, en zei toen:

— Een half jaar geleden kwam Jasper van Maanen tamelijk veel bij mij. Hij las graag en veel in mijn bibliotheek.

— Woont hij hier? vroeg Raffles.

— Hij woont hier wel, maar hij is al een paar maanden op reis.

— Weet je dat zeker?

— Natuurlijk. Wat bedoel je eigenlijk? Je wilt toch niet zeggen dat hij het boek met opzet zou hebben verduisterd?

— Pardon, jij zelf brengt mij op de gedachte, dat die van Maanen het zou kunnen hebben... hm... geleend, zullen wij maar zeggen. Had je het boek van Joris Vos een half jaar geleden nog?

— Dat weet ik beslist zeker. Bij het nazien van mijn kast met zeldzame uitgaven, heb ik er nog in ge-

bladerd en een paar aantekeningen gemaakt.

— Wat is die van Maanen voor iemand?

— Nu, men moet van zijn vrienden geen kwaadspreken, maar ik kan je wel in vertrouwen zeggen, dat hij een rare kwibus is en eigenlijk niet erg betrouwbaar. Hij behoort tot een zijtak van een adellijke familie, die zelfs geparenteerd is met het hof. Een speler, een verkwister, en eigenlijk een nietsnut. Hij heeft een poos geleden van een oom een aardig fortuintje van bijna een ton geërfd, en inplaats van dat te beleggen of in een of andere zaak te steken maakte hij het in nog geen half jaar tijds bijna schoon op aan etentjes met vriendinnetjes, en andere onzin. Je weet hoe ik over zulke dingen denk.

— Was hij iemand van wie je kon verwachten, dat hij belang kon stellen in oude boeken.

— Hij?... In oude boeken?... Als je nu gezegd had: detectiveromannetjes of de sportuitslagen in de krant. Maar oude boeken... laat me niet lachen...

— Waar is hij nu ergens?

— Ik weet er niets van. Misschien in Monaco, waar hij zal zitten gokken.

— Waar woonde hij, als hij hier was?

— In een zogenaamde bungalow, niet ver van Garderen.

— Met een rood pannendak, en een hek met twee vergulde leeuwen?

Joosten keek Raffles verbaasd aan en riep uit:

— Hoe weet je dat?

— Het is maar een veronderstelling, antwoordde Raffles schouderophalend, maar Brand dacht er anders over.

Raffles ging handig op een ander onderwerp over, en er werd over Jasper van Maanen, en over het boek van Joris Vos niet meer gesproken, tot op het ogenblik dat Raffles opstond van tafel en vroeg:

— Wat staat er eigenlijk vermeld over die schat onder de bodem van het meer?

— Niet veel anders en niet veel meer dan dat daar goud onder de grond moet zitten. Het zou er verborgen zijn door

uitgeweken Hugenoten, die hier een toevlucht kwamen zoeken.

— Onder het water? vroeg Brand verbaasd.

— Dat water was er nog niet ten tijde dat de kisten met de Spaanse matten onder de grond werden gestopt, lichte Joosten toe. Pas later is die plek overstroomd, hetzij bij ongeluk, hetzij met opzet. Herinner ik het mij goed, dan neemt Joris Vos het laatste aan.

— Buitengewoon interessant, zei Raffles, naar zijn hoed grijpend. Schrijft hij in zijn boekje waar de plek zich bevindt?

— Jawel... en heel nauwkeurig ook. Ik zei je al dat er platte gronden bij zijn. Het spijt me geweldig, dat het zoek is. Ik moet het tot iedere prijs terug hebben. Ik ga van Maanen opzoeken zodra hij terug is.

De lippen van Raffles plooiden zich tot een vreemde glimlach, toen hij zei:

— Gelijk heb je. Dat zou ik ook doen. Het boek is zeker in perkament gebonden?

— Ja, in dat dikke perkament, zoals het toen gewoonte was.

— Was het compleet?

— Op een enkel blad na. Helaas was dat juist van veel belang. Daarop moet beschreven staan, hoe, tenminste volgens Vos, een klein gedeelte van het meer kunstmatig werd afgedamd naar de plek, waar de Hugenoten hun schat wilden begraven.

Raffles stond al op de drempel van de deur, toen hij vroeg:

— En waarom zijn die Hugenoten niet terug gekomen om hun bezit weer op te graven.

— Dat zal de inquisitie belet hebben, antwoordde Joosten. De Bloedraad trad nog al hardhandig op in die dagen van scherpe, godsdienstige tegenstellingen.

— Wij zullen dus wel kunnen aannemen, dat er van de oorspronkelijke eigenaars van het begraven geld geen rechtstreekse nakomelingen zijn overgebleven?

— Met zekerheid durf ik het niet zeggen, maar het is best mogelijk. Waarom vraag je dat alles eigenlijk?

— Voorlopig alleen maar uit nieuwsgierigheid.

En met die woorden, die Joosten tamelijk raadselachtig in de oren klonken, verliet Raffles het vertrek, door Brand op de voet gevolgd.

Zodra de twee vrienden buiten alleen waren, barstte Brand los:

— Nu zou ik toch eindelijk wel eens willen weten...

— Kalm aan Charles, blijf bedaard amice. Ik zelf weet ook nog niet alles maar ik geloof dat wij morgen heel wat ver zullen zijn. Wij gaan allereerst van Maanen een bezoek brengen.

— van Maanen?... Hij is dus hier en niet in het buitenland?

— Maar beste Charles, heb je dan uit mijn vragen nog niet begrepen, dat van Maanen en dat boertje, dat daar op het gras zat, een en dezelfde persoon zijn? Ik heb hem van ochtend kunnen volgen, zonder opgemerkt te worden, en ik heb hem in die bewuste bungalow zien verdwijnen. Wat de man doet, lijkt oppervlakkig bekeken op waanzin, en toch zal hij kunnen slagen, als hij doorzet en geduld genoeg heeft.

— Je bedoelt toch niet in ernst, dat hij voornemens is, het Uddeler Meer af te tappen? riep Brand uit op een toon van ongeloof.

— Niet het gehele meer natuurlijk, maar een gering gedeelte. Dat gedeelte is zeer klein, en bevat misschien niet meer dan honderdduizend liter water, en is van het eigenlijke meer afgescheiden door een soort hoge drempel. Die is zelfs zo hoog, heb ik opgemerkt, dat bij gunstige wind en enige weken droogte, de kruin van die drempel boven water moet uitkomen. Wij zullen het aanstonds eens gaan bezichtigen. Maar een beetje voorzichtig, want ik verdenk die van Maanen ervan, dat hij een niet ongevaarlijk heerschap is, die niet zal terugdeinzen voor krasse middelen, als hij zijn toeleg in gevaar meent te zien gebracht. En voor hem geldt: erop of eronder.

Toen zij het verwilderde park uitgingen, vonden zij James Henderson, die over het heideveld smakelijk

een pijpje goede, Hollandse tabak stond te roken, en druk aan het ginnegappen was met een mollige, knappe boerenmeid, met blote armen, en vlasblond haar, die luidkeels lachte, wat nogal verwonderlijk was, daar zij evenveel Engels verstond als de brave reus Hollands, dat wil zeggen drie of vier woorden.

Henderson kleurde als een schooljongen, die op het stelen van appels wordt betrapt, maar Raffles zei zonder een spier van zijn gelaat te vertrekken:

— Goed zo, James. Dat is werkelijk de beste methode om de taal van een ander land grondig te leren kennen. Verstaat zij wat je zegt?

— Soms wel, soms niet, mylord, antwoordde de reus. Maar ik maak al vorderingen. Wij weten nu al dat aardappelen, potatoes heten, huis, house en toen ik zei: Give me a kiss, kreeg ik een klapzoen, die me lang zal heugen.

— Wel, als je zo ver bent, James, dan ken je eigenlijk al genoeg van de taal, want zonder het misschien zelf te weten, heb je met die woorden de kern van het menselijk bestaan aangeduid.

Raffles knikte zijn chauffeur eens toe, die verbluft bleef kijken, niet goed raad wetend met die pas verworven wijsheden, en ging met Brand verder de smalle zandweg af, totdat zij eindelijk het Uddeler meer weer bereikten, dat daar nu spiegelglad te blinken lag onder een hemel, die langzaam begon op te klaren.

Raffles droeg echter zorg, het meer te naderen van een zijde, waardoor hij niet aanstonds kon worden opgemerkt.

De twee mannen beklommen een lage heuvel, op hun buik kruipend, en verborgen door het kreupelhout.

Toen zij de kruin bereikt hadden, drukte Raffles de bladeren wat uiteen, tuurde een ogenblik voor zich uit, haalde toen zijn kijker voor de dag, stelde hem Brand ter hand, en zei:

— Nu moet je eens goed kijken naar die kleine uitloper van het meer voorbij dat witte berkenstammetje. Toevallig is de wind zeer gunstig, en

blaast het water van de oever af. Want zelfs nu, terwijl het gisteren bijna de hele dag geregend heeft, kun je een gedeelte zien van een miniatuur bergkammetje dwars door het water. De richel is nauwelijks een paar decimeters breed, maar door de kijker toch duidelijk zichtbaar, want de gele kleur van het zand, met klei vermengd, steekt goed af, tegen de groene tint van het water.

Brand keek in de aangegeven richting en riep toen ineens:

— Je hebt gelijk, Ik zie het. Als die kam nog wat meer droog valt, sluit hij een landpunt af, van naar schatting twintig meter lengte en aan de basis tien tot twaalf meter breed.

— En op het diepste gedeelte is dat plasje ternauwernood een meter diep, Charles. Overigens, het spook, zullen we maar zeggen, heeft in de laatste week de natuur een handje geholpen, en de aarden dam opgehoogd.

— Maar mijn hemel, het is toch onmogelijk, dat een enkel mens dat doet riep Brand uit.

— Niemand zegt dat hij dat doet. Hij zal wel voor hulp hebben gezorgd.

— Er is nog iets wat ik niet begrijp, ging Brand voort. Laten wij aannemen dat je gelijk hebt, en dat hier iemand aan het werk is, vast overtuigd, dat zich onder die watertong een hoop geld bevindt. Ik neem ook aan dat de dam geheel boven water uitkomt, van oever tot oever, zodat de plas volkomen is afgesloten. Hoe krijgt hij dat water weg?

— Er zijn drie methoden, Charles. Hij zou ten eerste geduldig kunnen wachten tot al dat water verdampt is en gedeeltelijk in de grond getrokken, maar dat zou veel te lang duren, en dat kunnen we dus uitschakelen. Ten tweede zou hij het water kunnen overhevelen naar een lager gelegen plek, maar dat zou ook vrij lang duren. Hij zal dus wel zijn toevlucht nemen tot de derde methode, die verreweg de eenvoudigste en de snelste is. Hij zal die plas eenvoudig leeg pompen. Er bestaan tegenwoordig van die kleine vleugelradpompen, klein van stuk, maar met een grote capaciteit,

die in beweging kunnen worden gebracht, zowel met de hand, als door een kleine motor, en die tienduizenden liters per uur gemakkelijk kunnen verplaatsen. Feitelijk zou één enkele donkere nacht dus voldoende zijn om die plas tenminste zóver leeg te krijgen, dat de ingang tot de bergplaats van het goud bloot komt te liggen.

— Ik neem dat alles gaarne aan, Edward, maar voldaan ben ik nog niet. Waar bergt hij zijn benodigde gereedschappen? Waar laat hij dat alles, waar bleef, eergisternacht dat spook zo eensklaps?

— Ga mee, dan zal ik het je laten zien, antwoordde Raffles glimlachend. Maar wees voorzichtig en blijf achter mij, want ik zeg je nog eens: wij hebben met een slimme en gevaarlijke rakker te doen.

De twee vrienden lieten zich van de heuvel zakken, en gingen toen links af.

Ongeveer op dezelfde plek, waar zij twee nachten tevoren de witte gedaante hadden zien heen en weer schommelen klommen zij weer naar boven, totdat Raffles zijn hand ophief en zei:

— Nu niet verder, anders zou je een lelijke buiteling kunnen maken.

— Hoe zo? vroeg Brand verwonderd.

— Twee meter verder loopt een groen gevefde staaldraad over de grond. Vanochtend ben ik er ook bijna over gestruikeld, en zou dan in een diepe kuil gevallen zijn, vol brandnetels en distels. Dat is waarschijnlijk gedaan om te beletten dat nieuwsgierigen wat al te dicht die grote eik daarginds naderen. De stam van die boom heeft ruim een meter omvang en voor een deel komen de geweldige wortels boven de grond uit. Die wortels vormen een soort hol, ruim als een kamer en daar bewaart onze goudgraver zijn « Spook » een gemakkelijk te hanteren bromfiets, enige rollen elektrische geleidraad, een sterke projectielamp, spaden en meer van die dingen. De toegang was buitengewoon handig gecamoufleerd en ik geloof dat alleen het toeval wilde, dat ik hem ontdekte. Het spook bestaat

uit een kleerknaapje, waarover een beddelaken is geworpen. Daarboven is een uitgeholde kalabas vastgemaakt, met een simpel zaklantaarntje erin, en het geheel is bevestigd aan een sterk, dun touw, dat om een tak van een boom wordt geslagen, en als men dan tegen het ding duwt, schommelt het natuurlijk heen en weer. Nadert er onraad, dan laat men het touwtje eenvoudig schieten, het spookt valt, en men kan heel snel al die attributen verstoppen onder de reusachtige eik.

— Maar de afstand van hier tot aan

de plas die moet worden droog gemaakt, bedraagt op zijn minst vier honderd meter, zei Brand.

— O, zeker, als het niet méér is. Het eigenlijke werk wordt ook niet hier verricht, want het zou onmogelijk zijn, ongemerkt een zuigslang van voldoende diameter en van zo grote lengte aan te leggen. De installatie moet ergens verborgen zijn midden in de oude Hunnenschans. Waar dat kan zijn weet ik nog niet, maar ik hoop het spoedig te ontdekken.

HOOEDSTUK IV

MIDDERNACHT

Die avond was de wind opnieuw komen opsteken, en had bijna de kracht gekregen van een storm, die met felle windstoten het water van het nu inktzwarte Uddeler Meer in beroering bracht, en daar witgeklopte golven veroorzaakte, als een echte binnen-zee.

In een wilde vaart joegen de wolken flarden langs de hemel, en telkens opnieuw werd het sombere landschap overgoten met het zilveren schijnsel, van de maan dat slechts kort duurde om daarna weer in diepe duisternis te worden gedompeld, zodat men nauwelijks een meter voor zich uit kon zien.

Het liep tegen elf uur in de avond, toen Raffles de studeerkamer van Joosten binnentrad. Deze zat heengebogen over een paar nieuwe studieboeken, die hij die dag had ontvangen, en keek nauwelijks op toen Raffles, gekleed in zijn lange regenjas en met een vilthoed diep in de ogen

getrokken, binnentrad en de hand op zijn schouder legde.

— Ga je nog uit? vroeg hij verstrooid.

— Ja, Karel. Ik ga een wandeling maken met Charles Brand.

— Met dit hondenweer?

— Dat komt mij juist uitstekend te stade, de wind is fel, en waait pal uit het westen.

Een kort ogenblik keken de beide vrienden elkander strak aan.

— Je weet dat je hier volkomen vrij bent, zei Joosten om te doen of te laten wat je wilt. Maar ik had gehoopt, dat je hier een beetje tot rust zou komen.

Raffles drukte de magere hand, die in de zijne rustte en zei ernstig:

— Nergens voel ik mij zo heerlijk bevrijd van alle druk als juist hier, Karel, en dat weet je. Ik kom hier geheel tot kalmte. Maar de gulzigheid blaadt zich aan om iets belang-

wekkends op te knappen, en dat wil ik niet laten voorbijgaan. Ik zal het je vertellen als alles achter de rug is.

— Zoals je wilt, Edward, ga gerust je gang, zei Joosten eenvoudig. Iedereen moet altijd doen wat hij denkt, dat goed is, maar wees niet roekeloos en blijf altijd geloven dat ik je vriend ben.

Nog even kruisten de blikken van de beide mannen elkander, in een diepe, vaste genegenheid, en toen bukte Joosten zich weer over zijn boek, terwijl Raffles met zijn eigenaardige onhoorbare tred het vertrek verliet.

In de vestibule trof hij Brand aan, die een handvalies droeg.

— Zal ik hem terugzien? Moet ik geen afscheid van Joosten nemen? vroeg Brand fluisterend.

— Hij zit te studeren, en ik denk dat hij liever niet gestoord wil worden Charles. Hij zal het je niet in het minst kwalijk nemen, als je geen afscheid van hem neemt. Menigmaal hebben wij elkander op deze weinig ceremoniële wijze verlaten. Hij zowel als ik staan boven die onbeduidende beleefdheidsvoorschriften. Kom ik terug is het goed, en blijf ik weg, dan merkt hij dat wel.

— Heb je hem verteld wat wij gingen doen?

— Neen, maar ik ben overtuigd, dat hij het wel kan raden, na ons gesprek van vanmiddag. Is Henderson op de hoogte gebracht?

— Van alles. Ook de seinen zijn duidelijk afgesproken.

— Dan gaan we maar. van Maanen zal vannacht zeker aan het werk gaan, want de stormwind is voor zijn plannen al biezonder gunstig. De dam is vanavond geheel boven water gekomen, en sluit de plas volkomen af. Klaar?

— Klaar.

De twee vrienden verlieten het huis en moesten zich dadelijk schrap zetten tegen de stormwind.

Zwijgend tornden zij op tegen de wind hun gelaat beschermend tegen de natte, zwiepende takken, totdat zij de

grintweg bereikt hadden, alleen maar herkenbaar aan een dunne streep vaal licht tussen de stammen der bomen.

Daar het toch bijna onmogelijk was zich verstaanbaar te maken, boven het bulderen van de wind uit, gingen de twee vrienden zwijgend verder, als het ware leunend tegen de storm, diep gebukt, totdat Raffles Brand bij diens arm greep, en wees naar een klein huis wit afstekend tegen de donkere heide.

Niet het geringste lichtschijnsel was zichtbaar, en het leek alsof het huis onbewoond was. De luiken voor de ramen waren alle gesloten.

Zonder te aarzelen greep Raffles Brand bij de hand, en nadat zij over het lage hekje waren gestapt begaven zij zich naar de achterkant van het huis.

Raffles bracht zijn mond bij het oor van Brand, en zei:

— Gelijkvloers behoeven wij het niet te proberen. Alles daar is goed afgesloten, en bovendien is er een alarm inrichting. Joosten heeft mij dat vanavond verteld.

— Je denkt dus dat hij nu nog thuis is?

— Onmogelijk is het niet; het kan zijn dat de storm hem heeft afgeschrikt.

— Maar hoe komen wij er dan in?

— Door het raam op de eerste verdieping aan de achterzijde.

— Zonder ladder?

— Zonder ladder, want die is er niet, maar hier mee.

Raffles wees naar een stapel steigerpalen, die daar waren neergeworpen, nadat zij gediend hadden bij de bouw van het nog nieuwe huis.

Brand begreep dadelijk wat Raffles bedoelde, en zonder veel moeite plaatsten zij met hun tweeën een van de langste palen zodanig tegen de muur van het huis, dat het dunne uiteinde steun vond tegen de dakgoot, terwijl het andere einde in de modderige bodem werd gedrukt.

Terwijl Brand de paal voor uitglieden behoedde, klom Raffles er behen-

dig in, en zette een ogenblik daarna de voet op de smalle vensterbank van het enige raam, dat waarschijnlijk een zolderkamer was.

De duisternis belette Brand te zien, wat Raffles deed, maar na enkele minuten hoorde hij een zacht gerucht, als van een luik dat wordt openge draaid, en even later zag hij de achterdeur opengaan, en hoorde hij de stem van Raffles, vlak bij zijn oor, die zei:

— Tot dusverre loopt alles gesmeerd. Charles. Kom gauw binnen. Ik krijg de indruk dat wij het terrein voor ons alleen hebben.

Brand sloot de deur zacht achter zich dicht, en Raffles overtuigde zich eerst dat de deur geen bovenlicht had en knipte toen zijn zaklamp aan.

Zij stonden nu in de gang van een blijkbaar splinternieuw huis met een kamer aan iedere zijde van de gang, en een trap naar de enige verdieping.

Aan alles was te zien dat de bewoner het huis beschouwde als een tijdelijk onderdak. Geen looper op de trap, geen schilderijtje aan de wand, geen kapstok, niets van dat alles.

Raffles opende een voor een de deuren van de twee vertrekken gelijkvloers, en bevond dat zij verlaten waren. In het ene stond een nog al slordig opgemaakt bed, en voorts vormden een tafeltje, een stoel, en een wastafel het enige ameublement. Op de vloer lag een mat, en dat was alles.

De andere kamer scheen bedoeld te zijn als woonvertrek; er was een haardstede van bakstenen, en het enige werkelijk goede meubel was een ouderwets schrijfbureau, dicht bij het raam, dat dadelijk de aandacht trok van Raffles.

Op zachte toon zei hij, naar zijn loopers zoekend:

— Het is wel zeer onwaarschijnlijk, maar ga voor alle zekerheid eens op de zolderverdieping kijken of daar niemand is. In die tussentijd wil ik eens kennis maken met dat bureau, waarvan het zonde zou zijn, het te beschadigen.

Brand ging onhoorbaar naar boven en Raffles zette zich aan de arbeid. De sloten van het meubel waren deugdelijk, maar konden toch niet lang

weerstand bieden aan de vaardige, geoefende vingers van de Grote Onbekende.

Een voor een gingen de laden open en openbaarden hun geheimen. Talloze onbetaalde rekeningen, minnebriefjes, die Raffles een minachtend schouderophalen ontlokten, en papieren zonder enige betekenis.

Ongeduldig zette hij zijn werk voort, en haastig gleden zijn tastende vingers langs het hout van het oude meubel.

Op dat ogenblik kwam Brand terug, die zei:

— Niets te zien. Twee volkomen kale kamers. Voor alle zekerheid heb ik in de muurkasten gekeken. De ene was leeg, en in de andere vond ik een paar rollen dik touw, een oude, gescheurde kampeertent en wat oude, versleten kleren, vol modder en kalkvlekken.

— Kalkvlekken ook? vroeg Raffles snel opziende. Nu, dat belooft misschien voor vannacht nog vreemde gebeurtenissen.

— Heb je iets in dat bureau kunnen vinden?

— Papieren genoeg, maar niet het boek van Vos, en toch ben ik overtuigd dat het hier in moet liggen.

Opnieuw gleden de vingers van Raffles snel langs de verschillende panelen, op ieder uitsteeksel drukkend, tegen het kleinste krulletje duwend, en tenslotte hurkte hij onder het meubel neer, en onderzocht bij het licht van zijn lamp de onderzijde.

Brand hoorde hem zacht lachen, en toen hij weer te voorschijn kwam stond zijn gelaat opgewekt.

— Ik begreep wel, dat er ergens een geheime lade moest zijn en nu heb ik 's geloof ik die te hebben gevonden, zei hij.

Hij haalde uit zijn tas met gereedschappen een schroevendraaijer en stak het platte uiteinde tussen het hout aan de achterzijde.

Een scherp tikje, een plankje dat naar voren schoot, en Raffles had het boek, dat hij zocht, maar voor het grijpen.

Hij begon er haastig in te bladeren en zei na enkele ogenblikken:

— Het is zo, er mankeert een blad. van Maanen moet dat blad gevonden hebben, anders kon hij niets uitrichten.

Hij onderzocht het boek wat nauwkeuriger, en bevond, dat een van de omslagen was losgesneden.

Er werd op die wijze een soort van zakje gevormd, en Raffles zei zonder aarzelen:

— Ik denk dat het vermiste blad hiertussen heeft gezeten. En op het ogenblik is hij aan het werk, Charles. Hij zal te vinden zijn bij de oostelijke uitlooper, bij het kleine dammetje dat ik je vanmiddag geweest heb. Daar moet hij graven.

— Dat is volstrekt niet zeker, meende Brand. Het is best mogelijk, dat het water in het binnenste van de schans uitloopt. Is het niet mogelijk, dat het water zich daar een uitweg baant?

— Mogelijk is het maar ik denk het niet. Wat ik echter het vreemdste vind, is dat iemand daar maar aan het graven zou gaan, midden in een droog gelopen plas, zonder dat iemand het zou bespeuren, ook al was het midden in de nacht.

Raffles was onder het spreken blijven bladeren in het boek, wierp het toen ongeduldig op het blad van het bureau en scheen even daarna in diepe gedachten verzonken. Plotseling sloeg hij zich tegen het voorhoofd en riep uit:

— Dat ik hieraan niet eerder heb gedacht. Zeker wij missen de plattegrond en iedere aanwijzing, en zeer waarschijnlijk heeft van Maanen die in zijn zak. Maar ik geloof dat ik de ingang weet. Wij hadden moeten bedenken dat het onmogelijk is, de dingen in het hol onder de boom telkens opnieuw door het struikgewas heen te brengen naar de plaats waar zij gebruikt moeten worden.

— Je gelooft dus dat er een onderaardse verbindingsweg moet bestaan? riep Brand opgewonden.

— Het zou mij althans niet verwonderen. Hier hebben wij niets meer te doen. Geld is er blijkbaar niet. En alles ziet er uit, alsof de bewoner van

plan is voorlopig niet terug te keren. Laten wij er dus proberen achter te komen, wat hij nu uitvoert, in de hoop dat wij niet te laat komen, de schat geplunderd is, en onze goudvelver over de grens verdwenen is met zijn buit.

Voor alle zekerheid sloot Raffles het merkwaardige boek van Vos weer in de geheime lade, sloot het luikje, drukte zijn hoed vaster op zijn hoofd en wilde het vertrek verlaten, toen zijn blik viel op de vloei legger op het bureau.

Hij liet een zachte kreet van voldoening horen, die Brand verbaasd deed toelopen. Raffles schoof de stoel bij en bekeek aandachtig een paar strepen en cijfers op het vloei blad.

— Geef mij je zakspiegeltje eens, verzocht hij plotseling.

Zonder te spreken haalde Brand het verlangde voorwerp te voorschijn, en stelde het Raffles ter hand.

Deze plaatste het in een hoek van vijf en veertig graden op het vloei blad, scheurde een blaadje papier uit zijn zakboekje, en begon met een potlood zorgvuldig de streepjes en figuurtjes na te tekenen, maar nu in omgekeerde volgorde. Brand ging er bij zitten en rookte rustig een sigaret. Hij begreep dat het iets van belang moest zijn, wat Raffles daar deed.

Deze stond even later op, opende opnieuw het geheime vakje, nam er het oude boekje uit, en begon aan de hand daarvan hier en daar cijfers te plaatsen en enkele woorden op het papier te schrijven. Toen sloot hij het boek weer weg en zei glimlachend tot Brand:

— Weet je wat dit is, Charles?

— Ik zou wel heel dom moeten zijn als ik het nu nog niet geraden had. Het is een soort plattegrond. Hij heeft de oorspronkelijke tekening voor alle zekerheid nagetekend met inkt, en die copie wat al te spoedig gedroogd.

— Zeer juist. Alles is niet even duidelijk, maar toch voor ons doel voldoende. Er staan cijfers bij, en die verwijzen naar zekere bladzijden van het manuscript. van Maanen heeft die waarschijnlijk uit zijn hoofd geleerd, in geval hij het boek plotseling moest

teruggeven. En nu vlug op weg, Charles want ik wil je wel zeggen, dat ik zelden zo nieuwsgierig ben geweest.

De beide mannen verloren geen tijd meer.

Toen zij buiten kwamen scheen de stormwind enigszins bedaard. Ook de regen had opgehouden.

Maar nog altijd joegen de wolken in wilde vaart langs de donkere nachthemel. Het sloeg middernacht op de kerktoren van Garderen, en de wind bracht de klanken duidelijk over, toen zij zo snel mogelijk de weg volgden, die naar de Hunneschans voerde.

Niet zonder moeite beklommen de twee vrienden de helling naar de grote eik, zonder ditmaal opgehouden te worden door een spook.

Raffles, die in het donker veel beter kon zien dan Brand, waarschuwde hem voor de draad, beiden stapten er over heen, en een ogenblik daarna stonden zij als het ware onder een natuurlijk poortgewelf, gevormd door de geweldig zware wortels van de eeuwenoude eikenboom.

Raffles vatte Brand bij de hand, en voerde hem wat verder het hol in, dat zich hier had gevormd. Toen pas knipte hij zijn zaklamp aan.

Het schijnsel stuitte op wanden van hout en aarde.

Waarschijnlijk had het water een deel van de bodem hier weggespoeld, of er had een geringe grondverschuiving plaats gehad.

Het aldus gevormde hol was bijna zuiver rond, en de enige ingang scheen wel het gat te zien, waardoor Raffles en Brand naar binnen waren gekropen.

Op de grond stond een stallantaarn, een kist met een paar blikjes levensmiddelen, een roestig houweel, en verder lagen er een paar spaden met korte stelen, een paar rollen touw, en een kist met onderdelen van een motor, elektrische isolatiemateriaal en andere dingen.

Maar Raffles had hier nauwelijks oog voor. Wat hij zocht was de uitgang.

Hij zocht bij het licht van zijn lamp over de vochtige kleibodem, totdat hij

tussen twee wortels een soort deurtje ontdekte, gemaakt van ruwe planken en nauwelijks groot genoeg om er kruipend doorheen te gaan.

Alvorens het te openen, onderzocht hij het primitieve maaksel van onder tot boven, en zei toen glimlachend tot Brand.

— Het spijt mij, amice, maar wij zullen enig graafwerk moeten verrichten.

— Waarom? Is dat deurtje niet bruikbaar.

— Het is heel goed bruikbaar, maar door een reet in het midden kan ik op enige afstand een dun ijzerdraad zien dat aan de andere kant is bevestigd. Natuurlijk is dat verbonden met een alarmsignaal, en ik kan er onmogelijk zo bij. Een drommels slimme knul die van Maanen. Neem een van die spaden, dan zullen wij naast de deurpost een gat maken, om aldus de andere kant te bereiken.

Vol ijver begonnen de twee mannen te spitten in de zware grond. Zij hadden geruime tijd nodig om een gat te maken, groot genoeg om er door te kruipen.

Zodra zij door het gat waren gekropen, en hun lampen hadden ontstoken zagen zij dat grond en wanden en ook de zoldering bestonden uit klei.

De zoldering echter was met zware planken gestut, die aan weerskanten steun vonden op afgezaagde boomstammen, die weer door kleine steunbalken gedragen werden, ongeveer zoals men dit in kolenmijnen ziet.

Deze reusachtige konijnengang daalde tamelijk steil, en ging enige meters verder over in een stenen gaanderij. Het geoeffend oog van Raffles zag onmiddellijk, dat hij te doen had met overblijfselen van een zeer oud bouwwerk.

Voorzichtig gingen zij verder, en toen troffen zij weer hout op hun weg aan.

— Hier zijn wij tussen de palissaden; zei Raffles op zachte toon. Kijk maar naar de geweldige dikte van die goed aansluitende balken. De zoldering wordt gevormd door dikke dennestammen, die gemakkelijk de aardlaag boven ons hoofd kunnen dragen.

Hij wilde nog iets zeggen, toen hij plotseling zweeg en aandachtig luisterde.

Een dof gegons drong tot op deze plek door, voortgeplant door de aardlagen.

Zeer behoedzaam gingen zij verder totdat Raffles plotseling fluisterde:

— Lamp uit.

Beiden knipten hun zaklantaarns uit

en het werd stikdonker. Maar toen hun ogen gewend waren aan de duisternis, merkten zij dat door een smalle spleet in de houten wand vóór hen, een zwak licht naar binnen drong.

Behoedzaam slopen zij nader en brachten hun oog voor die spleet. En wat zij zagen deed hen roerloos en in grote verbazing toezien.

HOOFDSTUK VII

DE SCHAT IN HET MEER

Zij keken in een vrij uitgestrekte lage ruimte een soort kelder, met houten wanden, bestaande uit dikke denestammen, vlak naast elkander geplaatst.

Dat hol was een meter of acht lang en bijna zes meter breed en werd vrij helder verlicht door een enkele elektrische lamp, opgehangen in het midden van de zoldering.

In een hoek lag een plas water, en daar tegenover, op een soort platform was een gewone automobielmotor opgesteld, die een vleugelradpomp in beweging bracht.

Van waar zij stonden, konden de twee vrienden nog juist het begin zien van een zware zuigbuis, die door een gat in de wand verdween.

Boven het eentonig gezoem van de motor uit hoorde men het plassen van water, dat blijkbaar van een vrij grote hoogte viel.

Het hol was blijkbaar pas droog gelopen, want de bodem was modderig, en de drie mannen die daar aan het werk waren, stonden tot over de enkel in de modderige klei. Allen droegen hoge vetleren laarzen, die tot over de knie reikten. Alle drie droegen zij geheel toegeknoopte rubberjassen overal met modder en kalk bespat. Op dit ogenblik stond het drietal onbeweeglijk bijeen in de verst afgelegene hoek, daar waar zich de plas bevond, die zienderogen in omvang afnam.

Te oordelen naar de beschrijving die Joosten van de man gegeven had, moest de langste van de drie mannen Jasper van Maanen zijn.

Alle drie stonden met de handen in de zijde toe te zien, hoe het donkere

water langzaam wegstroomde door een smalle, opening, die zich in de houten omwanding bevond.

Men moest hier tamelijk dicht bij het meer zijn, want zelfs hier, door de aardlaag heen hoorde men gedempt het geklots van de golven, die nog altijd door de wind gegeseld werden.

Toen het water eindelijk was weggetrokken grepen de drie mannen daar binnen zonder iets te zeggen ieder een spade en begonnen met koortsachtige haast de modderbrei weg te scheppen, totdat een hunner een kreet uitte nadat het ijzer van zijn schop met een harde slag op iets anders van ijzer was terecht gekomen.

Hij wierp de spade weg, knielde neer, en begon met zijn handen in de klei te wroeten, totdat hij een ring beet had, bijna zwart van roest.

Als door waanzin bezeten, rukten de drie mannen tegelijk aan de ring, en eindelijk sprong met een luid gekraak een oud vermolmd luik open.

Tegelijk bukten de drie mannen zich over de opening, met gezichten, die vuurrood waren van vermoeidheid, opwinding en hebzucht. Met veel moeite elkander verdringend, tilden zij een houten kist uit het gat met metalen banden beslagen, en van metalen hengesels voorzien.

Het hout was zodanig vermolmd, dat alleen de banden de kist nog bijeen hielden en toen deze met kracht werd neergezet, rolden er reeds aan alle kanten blinkende goudstukken uit.

Een van de mannen had een houweel gegrepen, en wilde de kist stuk hakken, maar van Maanen weerhield hem, met een kort bevel.

Met een beitel had van Maanen reeds bij de eerste krachtige wrikkende beweging het deksel open. En toen klonk er een gebrul van vreugde; de kist was tot de rand gevuld met goudstukken, blinkend nog alsof zij nieuw waren, en met kostbaarheden van allerlei aard.

Er waren diamanten bij en smaragden, bloedrode robijnen, groot als een hazelnoot en snoeren parels, waardig om de hals van een koningin te sieren.

— Dadelijk delen, schreeuwde een van de gravers, de handen uitstekend naar de schat.

van Maanen keek de man koel aan, weerde hem af, en zei:

— Kalmaan, alsjeblieft; dat zal gebeuren, zodra wij weer boven zijn.

Hij trok een tas van dik leder naar zich toe, opende deze, en begon kalm de sieraden en de goudstukken uit de vermolmdde kist daarin over te doen.

De anderen keken zwijgend toe, met vertrokken gezichten.

Toen hij bijna klaar was, beval van Maanen kortaf:

— Zet de motor af. Zodra wij buiten zijn, laat ik alles weer vollopen.

Hij wierp de laatste kostbaarheden achteloos in de tas, sloot deze en knoopte zijn rubber jas dicht.

Zwijgend wendden de twee anderen zich om, om de motor af te zetten die de pomp in beweging bracht.

En toen gebeurde er iets, dat Brand een kreet van afschuw ontlokte, die verloren ging onder de oorverdovende snelle opeenvolging van twee korte knallen.

van Maanen had bliksemsnel een brownning uit zijn schouderholster gehaald en vuurde op zijn twee helpers, toen deze met de rug naar hem toe stonden. Zonder enige aarzeling schoot hij ze neer, alsof zij dolle honden waren.

Een hunner was onmiddellijk dood, want de kogel was hem door het hart gegaan, maar de andere, zwaar gewond struikelde voorover greep naar de zuigbuis, om zich staande te houden, en viel toen neer, tegen de kleine houten verhoging aan, de motor met zich

meeslepend in zijn val.

De verbinding van de zuigbuis werd stukgetrokken, en meteen spoot er een dikke straal water met onweerstaanbare kracht uit de vernielde zuigbuis, die door de opening in de wand stak, naar binnen, en trof de moordenaar in de volle borst.

Het was duidelijk, dat het hol zich gedeeltelijk onder de grond moest bevinden, anders was de kracht waarmee het water van het meer door de zware zuigbuis weer naar binnen spoot onverklaarbaar.

van Maanen zocht brullend van woede en teleurstelling op zijn knieën naar het valies, dat hem ontschoten was, en in een hoek was gekwakt, door de geweldige kracht van het water.

Het duurde lang voor hij het valies gevonden had, dat reeds bijna door het water was bedekt en waadde nu, terwijl de lijken van zijn slachtoffers voor hem uitdreden, alsof zij hem de weg wilden versperren, naar de wand, waarachter Raffles en Brand stonden, en die trilde door de kracht van de ontkende vloed.

En toen klonk daarbinnen een snerpende gil.

Brand sidderde, en zijn stem klonk hees toen hij riep:

— Wat is er? Waarom schreeuwt hij zo?

— Ik geloof dat ik weet wat het is, Charles, de deur gaat naar binnen open, en hij kan die deur onmogelijk openen, door de kracht van het wassende water.

— Maar dat is verschrikkelijk. Zou het water het hele hol vullen?

— Dat zou mij niets verwonderen, maar zeker weet ik het niet. Want in dat geval zou deze houten wand de druk natuurlijk niet kunnen weerstaan, en de gang zal vollopen, totdat het peil van het water hierbinnen en dat van het meer weer in evenwicht zijn.

Intussen schreeuwde de moordenaar daarbinnen, brulde en sloeg met zijn vuisten op de deur, gillend in zijn wanhoop, en de lijken telkens van zich afduwend, die door de kracht van het zuigende water voortdurend naar hem werden toegedreven, en wier slappe ar-

men hem in een walgelijke omhelzing schenen te willen vatten.

Plotseling doofde het licht, waarschijnlijk omdat het water de geleidraad had vernield.

Daarbinnen werd het gebrul zwaker, en Brand, doodsbleek, zette zich schrap tegen de deur, trapte ertegen uit alle macht, terwijl Raffles de korte bijl had genomen, die hij boven in het hol had gevonden, en uit alle macht op het dikke hout los sloeg.

Het duurde echter tamelijk lang voor hij een gat in het stevige paneel had kunnen slaan, waardoor het water spoot, die het hout nog verder verspinterde. Plotseling werd de deur met zoveel geweld naar buiten gedrukt, dat de twee mannen nog maar juist tijd hadden, opzij te springen.

Drie lichamen dreven hen voorbij, en zij volgden, half zwemmend, half wadend.

Half verstikt bereikten zij een plek waar de gang zo sterk helde dat het water hen niet meer kon bereiken. Zij trokken de lichamen snel op het droge, maar het was te laat.

Zij waren alle drie dood en van Maanen hield het valies nog tegen zich aan geklemd.

Raffles maakte het valies uit zijn vingers los, gaf het aan Brand en zei:
— Breng dat in veiligheid, Charles.

Wij kunnen er gelukkig heel wat meer en wat beters mee doen, dan deze ongelukkige goudgraver.

Kletsnat, bibberend van de kou en zuchtend onder de last van het zware valies, sloegen de twee vrienden de weg naar Stroe in.

Onderweg gingen zij het verlaten huis binnen, maakten daar de haard aan met wat houtblokken, die zij in een kist aantroffen en droogden hun kleren zo goed en kwaad het ging.

De volgende ochtend gingen zij per trein naar Vlissingen en namen daar de boot naar Engeland.

Direct na hun aankomst in hun huis in de Cromwellstreet in Londen stuurden zij een uitgebreid telegram naar Joosten te Garderen, waarin Raffles hem zijn dank betuigde voor de onderzochte gastvrijheid en hem tevens verzocht aan zijn chauffeur James Henderson mede te delen, dat deze per nachtboot naar Engeland kon oversteken waar zijn meester hem wachtte.

* * *

Aldus eindigde een avontuur in Nederland, waar Charles Brand gehoopt had een paar weken vakantie te genieten.

Het lot had het echter anders gewild en daar moest hij zich in schikken.

DE VOLGENDE AFLEVERING BEVAT:

ZES GOUDBLONDE HAREN

